

DÁTUM

SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP

1/119.

»S MOST A DOLOGRA«

8,10 Ft

A DÁTUM NEW YORK-I IRODÁJA JELENTI:

Történelmi találkozó

Mégis nemzeti ünnep lesz október 23-ika?

Az amerikai New Jersey állam Passaic nevű városának régi magyar hagyományai vannak. Még a század elején épült két magyar temploma után, 1987-ben impozáns szobrot állított a város parkjában amerika magyarsága az 1956-os magyar szabadságharc emlékére. Ide érkezett az elmúlt szombaton hosszú autókaraván tíz amerikai állam magyar küldöttsége, hogy szemtanúja legyen, amint az Amerikába látogatott magyar országgyűlési küldöttség és az Amerikai Magyar Szövetség országos küldöttsége közösen megkoszorúzza az emlékművet.

Negyven év óta első ízben látogatott Amerikába a magyar Országgyűlés küldöttsége, dr. Szűrös Mátyás, a Parlament elnöke és kísérete: Marton János, a Néppárt elnöke, főosztelendő Kürthy László református püspök s Nagyiváni András országgyűlési képviselő. Az Amerikai Magyar Szövetség küldöttségét főosztelendő Dömötör Tibor református püspök (Ohio) elnök, Beke Imre ügyvezető elnök (New York) és nagytiszteletű dr. Haraszi Sándor igazgatósági elnök (Georgia) vezette.

Az ünnepi koszorúzást megelőzően az óhaza küldöttsége részt vett az Amerikai Magyar Szövetség meghívására igazgatói ülésén, ahol dr. Szűrös Mátyás beszélt a magyarországi demokratizálódási folyamatról és a Parlament munkájáról. Történelmi jelentőségűnek nevezte ezen alkalmat, mikor az Országgyűlés képviselői a másfél milliós amerikai magyarság képviselőivel ilyen légkörben találkozhatnak. Az igazgatóság tagjai rengeteg kérdést tettek fel, nem utolsósorban az elszakított területek magyarságának sorsa iránt. A II. világháború óta ez volt az első alkalom, hogy az 1906-ban alakult legnagyobb amerikai-magyar csúcsszervezet a magyar állam képviselőivel ilyen szintű találkozón vett részt. Nem ok nélkül emelte ki a szövetség ügyvezető elnöke egyedülálló szerepüket, miszerint az egész világon ez a legrégebben megszokott, demokratikus működő magyar társadalmi szervezet. A hosszas eszmecsere végig őszinte s kölcsönösen udvarias hangnemben, a magyar nemzeti megbékélés jegyében folyt le. Az ülés a magyar Hiszekegy közös elmondásával zárult.

Ugyanaznap este az Amerikai Magyar Szövetség fogadást és díszvacsorát adott dr. Szűrös Mátyás és kísérete tiszteletére, melyen részt vett a New York-i magyar főkonzul és a magyar diplomáciai kirendeltség több tagja is. Dr. Szűrös Mátyás különösen megnyerte a közel kétszáz vendég tetszését, mikor bejelentette, még szeptemberben az Országgyűlés elé terjesztik, hogy október 23-a nemzeti ünnep legyen. Megköszönve az Amerikai Magyar Szövetség vendéglátását a Parlament elnöke a lebontott „vasfüggöny” egy darabját ajándékozta Beke Imre, intéző bizottsági elnöknek, aki az est rendezője és műsorvezetője volt. Beke Imre amerikai üzletember, 15 éves korában szökött át a „vasfüggönyön”, s 32 év után idén látogatott először Magyarországra. A tíz államból összegyűlt amerikai magyar vezetők hitet tettek egy „független, szabad, demokratikus Magyarország” mellett és megígérték teljes együttműködésüket az elszakított, különösen az erdélyi magyarság sorsának jobbrafordulását segítő munkában. Marton János, az erdélyi magyarság sorsának jobbrafordulását segítő munkában. Marton János, a Néppárt képviselője a feltejt kérdésekre őszintén válaszolt — a résztvevők öröme. E rendkívüli találkozót főosztelendő Dömötör Tibor, a Szabad Magyar Református Egyház püspöke fennkölt hangú, megrázó szónoklattal és imával zárta.

Miből spórolt 27 000 000 dollárt?

(Írásunk az 5. oldalon)

Reformpárti est a kiútról

(Előzetes a 3. oldalon)

Nem lesz az enyészete a vörös csillag

Pécs szomjazni fog?

A ferencesek még nem jelentkeztek

A hét elején a Pécsi Városi Tanács vezetői tájékoztatták a sajtó képviselőit a legutóbbi tanácsülésen elhangzottokról és elhatározottokról. Többek között megtudhattuk, hogy egyre-másra alakulnak újjá a második világháborút, illetve a „felszabadulást” követően feloszlatott egyházi rendek, s nem kevés fejtörést okoz a városatyáknak erkölcsi kötelezettségük teljesítése, nevezetesen az, hogy újra megteremtsek működési feltételeiket. Egelőre az irgalmasok, a pálosok és a karmeliták elhelyezését igyekeznek biztosítani épületek használatba adásával. A ferences és a ciszterci rend eddig még nem jelentette be igényét, de megjelenésük nem lenne már meglepetés.

Döntés született a legutóbbi tanácsülésen a város zászlajának és a Mária Terézia adományozta címerének visszaállításáról is. A címer másfél hónapra belül felkerül a városháza tornyára — s a jelenleg ott díszelgő vörös csillag 40 év után lekerül onnan. Ez utóbbi sem lesz azonban az enyészete, miután rendbehozzák világító berendezését — az MSZMP városi bizottságával történt megállapodás értelmében — valószínűleg az egyik mozgalmi

ház oromzatán nyeri el végleges (?) helyét. (A közbevetett kérdőjel annak szólni, hogy a jelenlévő újságírók véleménye szerint tanácsos lenne ezzel a lépéssel megvárni az MSZMP vagyosának felosztását...)

Az alkalmat kihasználva a Magyar Rádió riportere is tájékoztatta a városi tanács vezetőit. Baráti értesülésre hivatkozva elmondta, hogy kb. egy hete nem működik a Pécs vízellátását szolgáló két dunai vezeték egyike. Ennek oka az, hogy a bajai vízügyesek építőbrigádja elvágott egy 200 kilovolts elektromos vezetékét, s ezzel megbénította a Mohács-szigeti kutak energiarendszerét. A legnagyobb baj viszont az — ami miatt Pécs vízellátása végül is „pengeélre” került —, hogy ilyen kábelt sehol az országban nem lehet beszerezni. A Kábelművek csak 4 kilométert hajlandó legyártani, 200 méteres „darabbal” — amire szükség lenne — nem foglalkozik. A DEDÁSZ-nak van ugyan ilyen kábel a raktáron, de szintén nem ad, ugyanis későbbi szüksége lehet rá... Kérdés: vajon hány napi szomjazás után adják majd be a derekukat a derék áramszolgáltatók?...

Lékö Sándor

Részvét és felhívás

Az Erdélyi Szövetség elnöksége megdöbbenéssel értesült Ujvárossy Ernő váratlan és megmagyarázhatatlan haláláról. Részvétet fejezi ki az államilag szentesített erőszak újabb áldozata hozzátartozóinak. Egyúttal felhívja a hazai és a nemzetközi közvéleményt arra, hogy tegyen meg mindent Tőkés László üldözött temesvári református lelkes és presbitereinek védelmében. Az európai nemzetek közösségének kell az erőszakot megállítania, ezért kérjük a hazai pártokat és szervezetteket, hogy támogassák felhívásunkat.

Demokrata szenátorok javasolták:

Adjanak egymilliárd dollárt

Amerikai demokrata párti szenátorok egy csoportja kedden javasolta: fordítsanak további egymilliárd dollárt javasolják Lengyelországra, valamint Magyarországra támogatására elsősorban a gazdaság átalakítása érdekében.

A szenátus külügyi bizottsága szerdán tűzi napirendre a Varsónak és Budapestnek szánt támogatás kérdését. Az új javaslatot a törvényhozás mindkét házában többségben lévő demokraták terjesztették elő. Alan Cranston szenátornak, a demokrata frakció helyettes vezetőjének érvelése szerint a republikánus kormány késlekedett az ügyben, és segíteni

kell a kelet-európai országokat, hogy eltávolodjanak a kommunizmustól.

A javaslat szerint (a kormány által előterjesztett, összesen 119 millió helyett) a következő három évben Lengyelországra évi 300, Magyarországra évi 75 millió dollárt kapna, túlnyomórészt a magánvállalkozás támogatására. Az összegből támogatnák az amerikai Békehadtest tevékenységét, a tájékoztatási cserét, a környezetvédelmet is

Az amerikai kormány részben a költségvetési források hiányával indokolja, hogy nem nyújt nagyobb anyagi támogatást. A demokrata párti szenátorok szerint a javasolt összegeket a védelmi minisztérium kutatási keretéből kellene elvonni.

Zágrábi hetilap az MSZMP javaslatáról

Csapás a Balaton mellől?

Mindenképpen üdvözölni kell a magyar-jugoszláv-osztrák határon húzódó biztonsági és együttműködési övezet létrehozására vonatkozó MSZMP-javaslatot — hangoztatja legújabb számának kommentárjában a Danas. Az ismert zágrábi hetilap megállapítja: Belgrádnak most, az el nem kötelezett országok csúcsértekezletének befejezése után módja lesz alaposan tanulmányozni a budapesti kezdeményezést, amely teljes figyelmet érdemel, mert hozzájárul az európai enyhüléshez.

Az indítvány több eleme és vonatkozása elemzést kíván — folytatta a Danas, majd egyebek közt megállapította a következőket:

— a javaslatot az MSZMP terjesztette elő. Márpedig a magyar párt, választási veresége esetén, hajlandó ellenzékbe vonulni;

— a szovjet csapásmérő egységeket a Balaton körül helyezték el, márpedig az 50 km-es távolság katonailag

nézve igen viszonylagos. A modern háborúban a harcokocsizó és gépesített alakulatok harcolva napi 80 km-t is előrehaladhatnak.

Végezetül a Danas föltette a kérdést: — Budapest vajon miért nem ajánlotta fel az 50 km-es biztonsági zónát Bukarestnek? A zágrábi lap által megkísérelt válasz szerint az erdélyi magyar nemzetiség miatt kiéleződött Magyarország és Románia kapcsolata. Budapesti elemzők lesújtó következtetésekre jutottak e két VSZ-tagállam katonai erőviszonyáról: a román légerő háromszor, a szárazföldi pedig közel kétszer erősebb a magyarnál. Budapest már figyelmeztette Bukarestet, hogy ne vásároljon argentin rakétákat, mert ezzel csak növelné a feszültséget. A magyar—román határon többé nem lehet teljesen kizártnak tekinteni a fegyveres incidensek lehetőségét. Ehhez még hozzájönnek azok az ütközések is, amelyeket a demokrácia továbbfejlesztésének különböző megközelítése vált ki a két fél között.

Kizárt önkritikus párttag

Az elmúlt két évtized egyik legismertebb vajdasági politikusát, Stipan Kopilovicot kizárták a Kommunista Szövetségből. Kopilovics 1970. óta a többi között a vajdasági tartományi pártbizottság elnökségének titkára, majd elnökségi tagja, végül pedig a vajdasági tartományi elnökség tagja volt. A kizárásáról hozott alapszervezeti határozat szerint a politikus a különböző vezető beosztásokban eltöltött évek alatt számottevően hozzájárult a téves vajdasági politika

kialakításához, autonomista álláspontot képviselt, jelentős része volt a csődöt mondott káderpolitika kialakításában, politikai nyomást gyakorolt a szabadkai városi vezetőkre, a nitrogénművek anyagi fedezet nélküli építésének megkezdésére, stb. Sajátos módon Kopilovics maga is kérte kizárását. Kijelentette, nem érdemli meg, hogy a párt tagja maradjon, mivel tavaly októberben az újvidéki tömegtüntetések idején a rendőrségnek kellett őt megvédeni a nép haragjától.

Brit lapvélemények

Magyar gyorsítás a teljesebb demokráciáért

A demokratikus kibontakozás esélyeit latolgatja a politikai egyeztető tárgyalásokon született megállapodás nyomán szerdán több vezető brit lap. A The Times egyrészt „sok magyar reménykedését”, másrészt az SZDSZ és a FIDESZ csalódottságát emeli ki. A Financial Times szerint a megállapodás elkenet bizonyos problémákat, a The Independent vezércikke pedig azt fejtegeti, hogy a magyar fejlemények több okot adnak a derűlátásra, mint a lengyel helyzet.

Arab reagálás

Horn Gyula külügyminiszter szerdán fogadta Hikmat Abu Zaidot, a Palesztin Állam nagykövétét és Mohamed Ghanim al-Anazt, az Iraki Köztársaság nagykövétét. A találkozó során a diplomaták a budapesti arab nagykövetelek tanácsa nevében hangsúlyozták, hogy sajnálatosnak tartják ugyan a magyar—izraeli diplomáciai kapcsolatok helyreállítását, de a lépést a Magyar Népköztársaság szuverén belügyének, döntésének tekintik, s ebbe nem kívánnak beavatkozni. Helyesléssel fogadták a magyar külügyminiszter azon álláspontját, hogy Magyarország változatlanul az arab országokkal való kapcsolatok fejlesztésére törekszik a kölcsönös előnyök elve alapján.

„A vezető magyar ellenzéki pártok és a kormányzó kommunisták között létrejött történelmi megállapodás, amely az ország többpártrendszerre alakulásának pontos formuláját tartalmazza, számos magyart arra a reménységre bátorított, hogy negyven évi autokratikus egypárti kormányzás után lehetséges a demokráciába való békés átmenet” — írja a The Times. Hozzáfűzi: „azonban, amint napvilágra kerülnek a megállapodás és az elérése érdekében szükségessé vált engedmények és kompromisszumok részletei, egyes új ellenzéki csoportok keserűséget éreznek és kétlik, vajon megnyílt-e az út olyan igazi demokrácia felé, amelyben nincs a kommunista pártnak hatalmi monopóliuma”.

Judy Dempsey, a Financial Times budapesti tudósítója szerint „a megállapodás megnyitja az utat egy nem kommunista kormány előtt, de ugyanakkor valószínűvé teszi, hogy az államelnök kommunista lesz”. A Financial Times felveti azt a lehetőséget, hogy az MSZMP kongresszusán pártszakadás következhet be, s ez esetben elképzelhetőnek tartja, hogy a konzervatívok saját jelöltet állítanak Pozsgay Imrével szemben. Ez viszont szerinte arra készítheti az ellenzékot, hogy ugyancsak saját jelöltet vagy jelölteket állítson.

A The Independent szerdai vezércikkében a lengyel és a magyar fejleményeket összevetve kifejti, hogy „a gyorsító magyarok a demokrácia lényegesen teljesebb változata felé száguldanak, mint amilyen a lengyeleké”. A lap arra számít, hogy Pozsgay Imre — aki a vezércikkíró szerint a valószínűleg bekövetkező pártszakadás után egy szociáldemokrata párt élére áll — győzelmet arat a novemberben esedékes elnökválasztáson. Az azt 90 napon belül követő általános választások nyomán pedig — írja — „februárban, nagy horderejű fejleményként, Magyarország Kelet-Európa első valódi demokráciájává lesz”.

„A magyarok joggal rosszkezdővék gazdaságuk helyzete miatt, mindazonáltal jó ok van arra, hogy a lengyelekénél lényegesen derűlátóbban ítéltesse meg Magyarország jövőbeli kilátásait” — hangoztatja az eddigi gazdasági reformokra, a magasabb szintű szakképzettségre, az exportra, ezen belül számítógép-programok kivitelére, továbbá a kielégítő élelmi- és fogyasztási cikk ellátásra hivatkozva a The Independent.

A vezércikk befejezésül a parlamenti választások várható eredményeivel foglalkozik. Szerinte a nagyobb pártok a szavazatok 10—10 százalékát, az új stílusú kommunista párt pedig 20 százalékot kaphat. „Következésképpen — fűzi hozzá —, valószínű, hogy homályos kompromisszumokkal terhelt koalíció jön létre, amikor pedig határozott vezetésre lenne szükség.”

A VILÁG HÍREI

— Az idei őszi BNV-n mintegy 200 négyzetméteres kiállítási területen ismerkedhetnek meg magyar szakemberek a bolgár könnyű-, vegyipar és dohányipar termékeivel — jelentették be a kiállítás szervezői szerdán tartott sajtótájékoztatójukon.

— A jugoszláv sajtó szerdán a magyar—izraeli kapcsolatok helyreállításáról közölte a Tanjug hírgyűjtemény kommentárját, amely megállapította, hogy a magyar kormány döntése Izrael 22 évi kelet-európai blokádjának feloldását jelenti. Izraeli politikai kö-

rökben — emelte ki a kommentár — ez a lépés nagy meglepetést keltett.

— A taskenti rendőrség télenül nézte, amint közel száz rendbontó az üzbeisztáni főváros metrójára több utast megvert, majd tizenéves kislányt bántalmazott. Az üzbeig fővárosban a hétvégi karneválon és az azt követő napokban több, sebesüléssel járó incidens történt, huszonegy embert pedig őrizetbe vettek.

— József Glepm bíboros, lengyel katolikus egyházfő továbbra is ellenzi, hogy az egykori auschwitz haláltábor

mellett álló karmelita apácázárdát elköltöztessék jelenlegi helyéről, mint ahogy azt a nemzetközi zsidó szervezetek — a korábbi megállapodás alapján — mind élesebben követelik a katolikus egyháztól.

— A vietnami csapatok kivonulása után fennáll annak a veszélye, hogy a vörös khmerek hatalomra kerülnek és tömeges megtorlás söpör végig az országon — jelentette ki Bangkokban szerdán, háromnapos hivatalos látogatásának utolsó napján a vietnami külügyminiszter.

A csehszlovák—magyar határ három nagyforgalmú átkelőhelyén — Rajkánál, Városszabadinál, Komáromnál — az elmúlt tíz napban 18 ezer 890 NDK-állampolgár lépett ki Magyarországról, ugyanakkor a beutazók száma 22 ezer 200 volt. Növekedett a Magyarországra illegálisan érkezők száma, sokan úsznak át a Dunán, vagy kelnek át csónakkal, néhányan gépkocsival kísérik meg az erőszakos átjutást magyar területre. A magyar határőrség az ily módon átjutottakkal szemben is humánus módon jár el: akinek van érvényes útiokmánya, az továbbutazhat Ausztriába, akinek nincs, az a vöröskereszt segítségét veheti igénybe. (MTI)

NDK-ból NSZK-ba

Tíz nap alatt 12000 átlépő

Szerdán már a tizedik napja volt nyitva a magyar—osztrák határ az NDK-ból az NSZK-ba Magyarországon át távozók előtt. Változatlanul Hegyeshalom a fő irány.

Az MTI munkatársát a győri határőrkerület parancsnok-ságán szerdán arról tájékoztatták, hogy szeptember 20-án délig Hegyeshalomnál 12 ezer 121 NDK-állampolgár lépett ki Ausztriába. A visszaérkezettek száma 10 nap alatt 63 fő.

A videóval is vitázhatnak...

Reformpárti est a kiútról

Egy évvel ezelőtt nagy feltűnést, szokatlanul szókimondó hangvétellel sokakban megütközést keltett a Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottságának egyhetes politikai rendezvénye, a Reformpárti Esték sorozata, amelyen a magyar politikai élet vezető személyiségei tartottak előadást, válaszoltak az akkor aktuális kérdésekre. Egy év elteltével szeptember 21-én ismét megrendezik az ezúttal egynapos Reformpárti estet. Az akkori rendezők jogutódja, a Műegyetemi Mozgalom a Modern Magyarországért. A 4M vezetőjét, Óbányai Józsefet kérdeztük, mit várnak ettől a rendezvénytől, hiszen különösen a fővárosban ezekben a hetekben soha nem látott számban tartanak politikai gyűléseket, fórumokat.

— A mostani Reformpárti estet gyökeresen megváltozott politikai helyzetben szervezzük, mégis a meghívott politikusok személye és a velük való találkozás formái azonosak a tavalyival. Olyannyira hasonlóak, hogy a pódiumvitan videobejátszások segítségével szembesítjük a politikusokat, tudósokat azzal is, amit egy éve mondtak. Ezen a pódiumvitan Pozsgay Imre, Hámori Csaba, Ágh Attila, Kádár Béla és Balogh Sándor válaszol a kérdésekre, és reméljük, hozzásegít jobban megérteni azt a rohamos politikai átalakulást, amelynek részesei vagyunk. A változások nagyságát jelzi, hogy míg tavaly a pódiumvita fő kérdése, a mottó az volt, hogy „Miért tévesztettünk utat?” az idén a meghívott vendégektől főleg arra várunk választ, hogy „Találtunk-e kiutat az elmúlt egy

év alatt?” A Reformpárti est egyébként nagygyűléssel kezdődik, amelynek szónoka Nyers Rezső az MSZMP elnöke lesz, akitől azt várjuk, hogy az ifjúság súlyos helyzetéről mondjon véleményt a párt nevében. Az esten igyekezünk helyt adni minden olyan pártnak és szervezetnek, amelyek a politikai küzdőtérre az elmúlt évben jelentek meg. Előzetes választási küzdelemre számítunk azon a politikai forgószínpadon, ahol több, az Ellenzéki Kerekasztalba tömörült párt, szervezet, valamint az MSZMP, az MSZMP Reformkörök, a DEMISZ és az Új Nemzedék képviselői ismertetik mozgalmuk programját és válaszolnak az érdeklődők kérdéseire. (MTI-Press)

A magyar gazdaság lesz a témája a csütörtök este 20.40 órakor kezdődő Fórum adásának. A televízió nézők kérdéseire Demján Sándor, a Magyar Hitelbank Rt. elnök-vezérigazgatója, Hütter Csaba mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, Kemenes Ernő, az Országos Tervhivatal elnöke és Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettes válaszol, a műsort Wisinger István vezeti. A kérdéseket reggel 8 órától az adás végéig a 11-70-700 és a 11-74-333 telefonszámokon várják.

Parlamenti delegációnk Strasbourgban

Szardán elutazott az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének őszi ülészakára Strasbourgba a magyar országgyűlés delegációja. A magyar képviselők első alkalommal vesznek részt különleges meghívotti státuszban a közgyűlés munkájában. A szeptember 21. és 29. között tartandó ülészakon Magyarországot Réger Antal, Horváth Jenő, Berdár Béla, Tóth Károly, Vida Kocsárd és Sinkovics Mátyas képviseli.

Az engedmények a választások szabadságát veszélyeztetik

Alig ért véget a Magyar Demokrata Fórum sajtótájékoztatója a szervezet Ó utcai központjában, Budapesten. (Az ott közreadott állásfoglalást szerdai számunkban ismertettük) amikor a TIT Kossuth Klubjában — nem kevésbé nagy bel- és külföldi érdeklődés mellett — az a három szervezet indokolta meg álláspontját az újságírók előtt, amely nem volt hajlandó aláírni a politikai egyeztető tárgyalásokon a megállapodást.

— Az utolsó pillanatig bíztunk, hogy az Ellenzéki Kerekasztal egységes és kitartó magatartással rá tudja szorítani az MSZMP-t azokra az engedményekre, amelyek nélkül nem lehetségesek igazán szabad választások — mondotta Tölgyessy Péter alkotmányjogász, a Szabad Demokraták Szövetsége képviselője —, ez a reményünk azonban nem teljesült. Az MSZMP szabad kezét kapott a munkahelyi pártszervezetek fenntartásához, a munkásország is fegyverben marad, és a párt szabadon gazdálkodhat azzal a vagyonnal, amely valaképpen állami vagyon. Nem történt lényegi változás a nyilvánosság szerkezetében sem. Amellett a megállapodás olyan elemeket is tartalmaz, amelyek keretként szolgálhatnak az MSZMP

hatalmának átmentéséhez, és kiindulópontot képezhetnek egy tekintélyuralmi rendszer kiépítéséhez is.

Az SZDSZ képviselői hangsúlyozták: a tárgyalások célja nem volt más, mint megtéríteni a szabad választások előfeltételeit. A szabad demokraták ennek érdekében semmi olyan alkura nem voltak hajlandók, ami az állampárt pozícióinak átmentésére lenne alkalmas.

Ugyanezt a gondolatot húzták alá a FIDESZ jelenlévő megbízottai. Orbán Viktor szerint szervezetük, amelyet az állampárt és sajtója igyekezett az ultraradikális fenegyere hírbe hozni, mindvégig komoly szándékkal és megfontoltan vett részt a tárgyalásokon, de arra nem volt hajlandó, hogy közreműködjen a szabadon megválasztandó új országgyűlést eleve megkötő kész helyzet létrehozásában. — A Magyar Demokrata Fórum részéről Szabad György professzor a tárgyalásorozat kezdetén a televízió nyilvánossága előtt ígerte meg, hogy az MDF nem megy bele ilyen alkuba — mutatott rá Orbán —, ennek ellenére mégis engedett az MSZMP nyomásának az alkotmánybírók és a köztársasági elnöki tisztség kérdéseiben.

Nyilvánvalóan jóhiszeműen kötelezte a megyei tanács végrehajtó bizottsága a Szekszárd Városi Tanácsot, hogy a NEB által feltárt ügyeket tételesen vizsgálja meg.

Dr. Ferincz János ha nem azt a feljegyzést írta volna meg, amit megírt, akkor őbenne megismerhetjük volna azt a szocialista embertípust, akiről azok az ideológusok beszéltek, akik azt tanították, hogy a szocializmus annyival magasabb rendű más társadalmi rendeknél, hogy képes önmagát felülvizsgálni, önkritikát gyakorolni, s a hibáit kijavítani. Félreértés ne essék, ez nem dr. Ferincz János hibája! Ő egyszerűen egy normálisan gondolkodó cselekvő ember. Hogy bízhatják bármely szervezet hibás cselekedeteinek kivizsgálását saját dolgozójára, hisz ő is „annak a kenyérét eszi”...

A tanács — egyelőre nem értve az idők szavát — magyarózkodik, mentgeti — azt hiszi — magát, pedig csak a jogtalan előnyöket elfogadókat, akik a névtelenség mögött lapulnak.

Ettől a tanács, hogy mit remél, azt ő tudja. De tudja-e, hogy tán az utolsó lehetőségét szalasztja el annak, hogy a nyilvános tényfeltárással olyan erkölcsi tőkét kovácsolhasson, mely garanciája számára a közvélemény jövőbeni bizalmát, s úgy nem bukik, avval a struktúrával együtt, amely az eddigi

Jóhiszeműség!

működési rendszerét rákényszerítette. S amíg nem következik be a nyilvános „mea culpa”, addig a közvélemény nem nyugszik meg, s akció-reakcióelven sorolja a konkrétumokat újra és újra, hogy ebben vagy ebben az esetben nincs mentség. S teszi ezt addig, amíg a megbánást és a felelősségvonnást nem látja.

Alljon itt is egy konkrét példa, mégpedig más területről — a lakáselosztás területéről — példázva, hogy itt valami nincs egészen rendezben.

Hogyan kaphatott a megyei tanács magas rangú vezetőjének fia az Alkotmány utcában 1 gyermekkel olyan 3 szobás lakást, amelyet a tanács tájékoztatása szerint csak 3 gyerekes vagy „kisajátított” család kaphat csak meg? (Nyilvánvalóan jóhiszeműen?! Igaz, a városi tanács dolgozójának a papírján két gyermek szerepel. De hogy került erre a papírra két gyermek? (Nyilvánvalóan jóhiszeműen?!)

A döntés indoklásául pedig nem kérünk abból, hogy egy „kisajátított” csak az iff. „apja neve” lakását volt hajlandó elfogadni, mert volt igénylő ugyanonnan ugyanúgy, csak éppen két különálló gyermekkel.

S a bírálat nem hiteles, ha nem követi mindjárt javaslat is. A kedvezményezettek (legyen az hitel vagy lakás-kijelölés) névsora jelenjen meg az újság hasábjain (akár képiúság is) — természetesen a kedvezmény igénybevétele előtt —, s akkor lesz a közvéleménynek lehetősége jelezni, ha egy döntésnél a tanács nem rendelkezett minden információval.

Szekszárd, 1989. szeptember 14.

Halász Béla
Szekszárd-ÉRT Klub

gegy Dénes intézett ellene a zalai választások kapcsán.

A sajtótájékoztatón megszólaló három szervezet (jelen volt ugyanis a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája is, amelyet Vitézy László filmrendező képviselt) a négy megoldatlan kérdésről népszavazást szeretne. Ettől nem félnek — húzta alá Tölgyessy, a parlamentarizmus védelmében elvi okból ellenzik azonban azt, hogy a köztársasági elnököt népszavazással válasszák meg. Nem lehetetlen, hogy a három szervezet bojkottálja majd az elnökválasztást, de az sem kizárt, hogy ellenjelöltet állít.

A létrejött megállapodásnak persze sok pozitív eleme is van, ezért nem lett volna indokolt egészében vétőt emelni ellene — fejtegette Pető Iván. Nem az az elfogadhatatlan, ami benne van — egészítette ki szavait Kövér László (FIDESZ) —, hanem az, hogy hiányos.

Akik a megállapodást elfogadták, ezzel módot adtak az MSZMP-nek, hogy a nyitott kérdésekről akár a végzetlenségig elhúzzák a tárgyalásokat. Tölgyessy Péter szerint e részleges kapituláció után kizárt, hogy az MSZMP a pártkongresszus előtt engedményt tegyen.

G. Gy.

A Magyar Demokrata Fórum nem névtelen!

Válasz Devecseri Józsefnek, az MSZMP mohácsi első titkárának

A Mohácsi Napló folyó év szeptember 1-én megjelent számának „Ne névtelenül” c. cikkében az MSZMP mohácsi első titkára — bár kijelenti, hogy nem kíván reagálni az MDF Mohácsi Szervezetének a városi párt ház építése elszámoltatásáról szóló, HELYZET c. laphoz eljuttatott nyílt levelére —, nagyvonalakban mégis magyarázkodásba bocsátkozik a város lakosságát irritáló luxusépület építési körülményeit illetően.

Most viszont mi — az MDF Mohácsi Szervezete — nem kívánunk e tárgyan további vitába bocsátkozni, mivel a pártvagon elszámoltatása országosan is megvitatásra kerül a háromoldalú „nemzeti kerekasztal” tárgyalásai során.

Sokkal inkább kívánjuk szóvá tenni, hogy az első titkár a Magyar Demokrata Fórum Mohácsi Szervezete aláírását — mely a HELYZET augusztus 25-i számában „Párt-Fehér Ház” című nyílt levél aláírásaként jelent meg — semmibe véve, azt névtelen levélnek tünteti fel. Annak az MDF-nek az aláírását, melyet a Fővárosi Bíróság az 1989. évi II. törvény 15.§-ának (1) bekezdése alapján 100. sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába vett, ugyanezen bíróság 7.Pk. 22 884/1989/1. sz. végzése alapján. Nem tartjuk valószínűnek, hogy tagságunk mindegyikének aláírása szükségeltetik ahhoz, hogy egy nyílt levél valamely politikai lapunkban megjelenjen, annál is inkább, mivel ugyanezen aláírással a Mohácsi Napló városi címer-, zászló- és utcanév-változtatással kapcsolatos felhívásunkat elfogadta és le is közölte. De sorolhatnánk a Dunántúli Napló-ban megjelent felhívások, nyílt levelek és egyéb írások sorozatát is az MSZMP, a Független Kisgazdapárt, a különféle szakszervezetek és egyéb intézmények aláírásával, mégsem jutott eszébe az első titkár úrnak névtelen levélre gyanakodni. Sajnáljuk, hogy saját nevé-

nek nyílt levélben történt megpillantása ilyen reakciót váltott ki nála. Erre — bevalljuk — nem számítottunk.

Mint ahogy nem számítottunk arra a — más kifejezést nem találunk rá: cinizmus határát súroló — kijelentésre sem, melyet az első titkár úr a következőképpen fogalmazott meg: „Kívánom, hogy a demokrata fórum (sic!) hasonló módon, legalább ilyen középülettel gazdagítsa Mohácsot!”

Ugy gondoljuk, ehhez nem szükséges kommentárt fűznünk. Annyit azonban mégis, hogy az elmúlt 40 év alatt a jelen időpontig fináncoligarchiává fejlődött MSZMP képviselője nagylelkű jókívánságát szívből meg is köszönénk, ha nem tudnánk, hogy ez a városunkat gazdagító középület végül is nem a párttagok tagsági díjából, hanem a mi pénzünkéből: az állampolgárok adójából, a ki nem fizetett teljes munkabérekéből, a megcsonkított SZTK-járu-lékokból, a szégyenletesen alacsonyra zsugorított kinyugdíjából s a költségvetés más sorainak megnyirbálásából épült fel. Ilyen módon mi, lokálpatrióta elkötelezettségünk mellett sem kívánjuk saját városunkat gazdagítani. Nem vagyunk hívei a kijárással, összeköttetés, protekciós rendszernek; sokkal inkább a város lakossága önkormányzaton alapuló akarata teljesítésének. Ne pártok és más intézmények vezetői döntsék el egy középület szükségességét, hanem a KÖZ: a város tényleges tulajdonosai: a városlakók. Akkor nem lesz szükség a fel-elők elszámoltatására.

Mohács, 1989. szeptember 2.

Magyar Demokrata Fórum
Mohácsi Szervezete
Elnöksége

Kegyelemdöfés — avagy a kocka el van vetve

Szabaddá vált az út az áttelepülni szándékozó keletnémet polgárok előtt. A magyar kormány látványos szakítása a kelet-európai diktátor-bajtársiasággal ugyanakkor nem marad a kivándorlók személyes ügye többé. A jelenség új fejezetet nyit a peresztrojka vajúdjásának történetében. Az NDK-val kötött utas-visszafogási egyezmény egyoldalú felmondása („felfüggesztése”) olyan lépéskényszerbe sodorta a kelet-berlini ortodox matuzsálemeket, ami minden valószínűség szerint hatalmuk elvesztéséhez vezet majd. A magyar kihívásra ugyan lefalazhatják az ország déli és keleti határait is (a lengyel Szolidaritás kormány várhatóan szintén a távozni kívánókkal lesz megértőbb), minek folytán az NDK egy leföldött kuktához válik hasonlatossá és egy saját levélben fölő kormány nem sokáig tarthatja magát. A másik megoldás: ébren kell megémiük lidérces álmaikat — teret kell engedjenek a szovjet-, lengyel-, illetve magyarutas változásoknak. Utóbbi esetben kicsorbult a Berlin—Prága—Bukarest tengely és a legyöngült konzervatív ellenállás folytán új lendületet vehetnek a térségben a világgóság erői.

Abba, hogy a magyar kormány döntése kegyelemdöfésneként fűrődik a kelet-berlini ortodox vezeték bordái közé, vagy megmarad a kihívás állapotában, ez ügyben valószínűleg a központ — Moszkva — hangja is szerepet játszik majd. (Bár már most élnünk kell a gyanúval, hogy a magyaros huszárvágás a „központ” tudtával és beleegyezésével történt, a jóisten nem ver botlat alapon.) Annál is inkább, mert a le-

földött fazékban a keletnémetekkel együtt ott fő majd a jelenlélet képviselő szovjet haderő. Kényes a német kérdés, a két német állam viszonya, esetleges közeledés az európai egységű tényezője. A Szovjetunió szükségé van a kelet-berlini hídfőre. A város nyugati felében fészkelődnek az újnácik, lábadozik a szörnyeteg. Ha el is mennek a jenkik, a fal túloldalán ott marad az általuk feltáplált és kicsattanó erőben lévő Wehrmacht, azaz mai nevén Bundeswehr.

A helyzet beláthatatlan variációkat rejt, hiába, kicsit későn jött a pereszt-

rojka, mélyről kellett kezdenie. Leron-gyolódott gazdaságok, előrehaladt kontraszelekció, szétzilált erkölcs, emberi tartás, felajzott nemzeti indulatok jelzik a 40 éves — létező — diktatúra nyomait. Az NDK-sok most mehetnek, kiléphetnek a körből. Még nem sejtjük, hogy a kinti élet sem lesz diadalmenet. A kivonulásuk mindenestre az. Azok a válogatott, megbízható legények tisztelegnek nekik utószor, akik az utóbbi hetekben még serénykedhettek a jutalomszabadsággal ösztönzött embervadászaton.

Gaál György

Tisztelt Szerkesztőség!

A Magyarország 1989. évi 1. számában helyt adott „Világkiállítás-kockázat” felcím alatt véleményem kifejtésére. A téma felvetésének szempontja egy újabb veszélyhelyzet analógiája volt.

A világkiállítás ügye mindenekelőtt a közvélemény asztala — annál is inkább, mert minden hiedelem és önjelölés ellenére nincs az országban egy ekkora demonstrációnak egyetlen szakértője —, s a „Bizonytalan milliárdok” című cikkben foglaltak erről meggyőző képet festenek. (Magyar Nemzet cikke) Sokunk megítélése szerint nem lenne sikerélmény sem az ország népessége, s az ezzel amúgy sem nagyon dicsekvő főrendező exminiszterek számára sem — ha netán a kiállítás megrendezésére kapnánk opció! Ez nem narancshéj, amin legföljebb elcsúszni lehet. Laicizmusra valló fogadkozások, vagy elképesztő horizontok felfestése az egyre józanabb ítéletű hazai közvélemény szemében ma már nem képeznek elfogadható argumentumot... A magam részéről is az egyik hozzászóló építész mérnök azon elemzését tartom igen figyelemre méltónak: miszerint az elmúlt 25 év hasonló rendezvényeinek egyike sem volt üzlet — azaz nem zárult nyereséggel — sőt ráfizatásos volt. Ami pedig az erkölcsi nyereséget illeti: ne keresgessünk illuziókat arról, hogy az egész világ szeme rajtunk — vajon nálunk hányan tudnak és beszélnek az elmúlt évek világkiállításairól? Mindamelett merő képzelés lenne azt hinni, hogy az idelátogató külföldiek az aládúcolt budapesti utcákról úgy vélekednek, hogy mindez valami romantikus díszlet az ezerszáz éves ország jubileumán.

Hargitai István

A híresztelés volt övön aluli

Az iskolák teljesítményének csökkenéséről mindenki tud. A vízcsapból ugyan még nem ez folyik, de a romlás folyamatának más és eddig föltáratlan jelenségeiről eleget polemizál a szak-sajtó. A valódi problémák elkendőzését látom — noha részgazsága nem vitatható! — a képesítés nélküli nevelők számának „katasztrófális” (SIC!) növekedésére utaló okfejtésekben. Irásomnak nem célja a tudományos feltáró közlés. (Bár az is „megérne egy misét!”) Ehelyett csupán egy hírértékű beszélgetéssel szöveghalhatok. Elhibázott iskolakörzetesítési politikánk elvetélt „eredményein” okulva, Györe község lakossága és tanácsa úgy döntött, hogy az eddig Izményhez csatolt iskolájuk önállóságát visszaállítják. Tették is ezt annak rendje-módja szerint. Ekkor röppent fel a hír: „csak, hogy önállóak legyenek — így a rossz nyelvek — még attól sem riadtak vissza, hogy 9 képesítés nélküli nevelővel alakítsanak tantestületet!” A gyermekek érdekeit tekintve, a hallottak megdöbbenőek. Pontosán rímelnék a fentebb idézettek. Végére járandó a dolognak, személyesen kerestem fel az „újdonsült” igazgatót, Takács Józsefet.

— Igazgató úr, talán megbocsát, ha nem „megvalósulásig” eltelt időszak huzavonáiról kérdezem. A két község között „parázsló” hangulat sem témám. Am úgyszólván „övön alulinak” tartom azt a lépést, hogy önök a „mindenáron önállóodási” érdekében feláldozzák tanulóik korrekt, szakosított oktatását. A 11 fős tantestület 9 főnyi képesítetlen tagjára gondolok.

— Hogy a saját szavaival válaszoljak, a híresztelés az, ami övön aluli. Csupán annyi igaz belőle, hogy tantestületünk 11 tagú. A többi szinte már rágalmozás. Ugyanis 10 fő a képzett pedagógusok száma. Tanár ill. tanítóképző főiskolai végzettséggel. Van ugyan egy képesítés nélküli kolléganőnk is, ő a német nyelvet tanítja...

— Hogyan? — vágok a szavába, jól hallom? Pont a nyelvi képzést bízták rá?

— Ahogy mondja — mosolyodik el huncutul az igazgató —, igaz, hogy pedagógiai végzettsége nincs, de felsőfokú nyelvvizsgálója az igen! Emelett kitűnő érteke is az oktatáshoz. Jelentkezését a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemre is csak „egyéb” okok miatt vonta vissza. A nyár folyamán Ulm (NSZK)-ban járt és kapcsolatot teremtett iskolánknak egy ottani általános iskolával. Neki köszönhetjük azt is, hogy 1990-ben a csereüdvöltetés, nyelvgyakorlási céllal, már valósággá is válhat. Hát ennyit erről. Megírhatja, hogy több ilyen kollegát is üdvözölnék iskolánkban!

Eddig a hír és háttere. A kommentár jogát önökre testálom kedves olvasók.

Bayer Béla

A maffia itt él közöttünk

Induljunk ki abból, hogy igaz a hír, miszerint egy külkereskedelmi vállalat vezérigazgatójának hagyatékában, svájci bankban letétbe helyezve 27 millió dollárra leltek az örökösök és azok jogi képviselői. Először kísérjük meg az összeg nagyságát érzékeltetni. Feketé árfolyamon ez az összeg 2 milliárd 700 millió forint, másképpen számítva 2700 db közepes kategóriájú, jó minőségű japán vagy nyugat-európai személygépkocsi ára. Ennyi pénzt hozott eddig Somos György Magyarországra, öt éves tevékenysége alatt. Ötszáz db luxusminőségű öröklakás ára. Szóval: elég tetemes összeg. Önmagában is.

De ahhoz, hogy 27 millió dollárt egy külker. vállalati vezérigazgató el tudjon sikkasztani, partnerekre van szüksége. Vegyük sorra, hogy kik lehetnek a partnerei. Mert ugye nehezen képzelhető el, hogy a vezérigazgató rendszeresen lement a pénz tárbá, és onnan alkalmanként kiemelt 1—2 ezer dollárt, s tette ezt mindaddig, amíg a fenti összeg kikerekedett. Ha így járt volna el, már a második ezer dollár után több évi börtönrre ítélik. Másképpen kellett eljárnia. Például úgy, hogy nagy nyugati cégek vezetőivel került kapcsolatba. A tőkés, vagy annak képviselője, azt mondta a mi vezérigazgatóknak, hogy „pajtás, te gépeket akarsz venni tőlünk, itt vannak ezek a régebbi típusok, a kutyának sem kell már a fejlett nyugati piacon, ugyan, vedd már meg. Nektek ez még mindig jó, abban a kócerájban ez is valami.” Aztán összekacsintottak, s tárgyalni kezdtek. Vezérigazgatónk kezdetben kötötte az ebet a karóhoz, hogy ő bizony a legjobbat venné, ám akkor a tőkés — mert neki ilyen a szemlélete — azt mondta: „nem leszek hálálalan” — hiszen a tőkés ért a mi nyelvünkön. De hát mennyi hasznot kell a tőkésnek elkönyvelnie ahhoz, hogy annak tört részét, azt a 27 millió dollárocskát csúszópénznek adja? Legyünk nagyvonalúak, de előtte gondoljuk tovább a vásárlás technikai menetét. A külker. vállalat nem magának vett gépet. Márpedig az a gyár, amelyiknek a megbízásából vásárolt, szintén értett a szakmához.

Vezérigazgatónk tehát leült a megrendelő gyár vezetőivel, fejlesztőmérnökeivel, és meggyőzte őket: „Gyerekek, azt vegyétek, amit a külhoni partner ajánl, s ti sem jártok rosszul.” S kacsintott is hozzá. A vásárló magyar gyár megértette, hogy miről van szó, s belement a játékba. A külker. vezérrel tehát együttműködött legalább fél tucat, a vásárlásban érdekelt vállalati ember. Lehet, hogy ők nem szakítottak akkora koncot, mint a vezér, de megkapták a maguk kis dollárszázeczeit. Fejenként. Ezért aztán rendre mondták is a minisztériumban, hogy a magasabb szintű technológiát nem tudnák fogadni, nekik éppen arra van szükségük, amit a nyugati partner ajánl.

A minisztériumban sem ülnek hülyék, az az idő már elmúlt. „Biztos, fi-

úk?” kérte a minisztériumi illetékes. S kacsintással megerősített „biztos” volt a felelet. S persze ígéret, hogy a minisztériumi illetékes által patronált valamely szívetület (regionális gyártelepítés a szülőfalu vidékén, ilyen-olyan program támogatása) a vállalat messzemenően támogatni fogja.

A külkeres vezérigazgató nem egyedül köt üzletet, sőt, az üzletet nem ő köti, hanem a külkereskedelmi szakalkalmazott. S a szakalkalmazott sem teljesen lökött, tudja, mi az európai szintű, mi az, ami csak árengedménnyel lenne megvásárolható. Ekkor is tudta! A főnök azonban meggyőzte (mennyivel? ki tudja?) a beosztottját, hogy éppen azt kell megvenni, amit a külhoni cég kínál.

S most kezdjük számolni. Legyünk szerények, s tételezzük fel, hogy a nagy pénzt a vezér szakította le, a többiek együtt csak egy-két milliócskát kaptak. A külföldi cég tehát rongyos 30 millió dollárt osztott ki. No de mekkora nagyságrendű üzletnél éri ez meg neki? Annak a gépsornak, berendezésnek, amit el kíván adni, legalább 200—300 millió dollár volt a nyugati piaci értéke, amihez hozzácsapott még 50—70 milliót (hiszen ő is adózik, s a megnövekedett eladási ár plusz a kenőpénz az adózott jövedelem része!). A külker. vállalat megvette 300 millióért a gépecskét, berendezésecskét, a svájci bankba elvándoroltak a kenőpénzek, s megérkezett az erkölcsileg már teljesen elavult gép, gépsor. A gyárban néhány, be nem avatott mérnök ugyan háborgott, de őket vagy kirúgták, vagy megmagyarázták nekik, hogy miért kellett éppen ezt venni.

Aki nagyon háborgott, azt a vezér elküldte egy hosszabb amerikai tanulmányútra, vagy közbenjárt lakáskérelme gyorsabb elintézése érdekében. Azután a gépek termelni kezdtek, 20—30 évvel ezelőti színvonalon, és mindenki csodálkozott, hogy a gyár veszteséges. Az üzemi vezető átkerült a megyei (városi, járási) pártbizottságra ipari, kereskedelmi titkárnak, majd onnan a minisztériumba, aztán egy másik vállalat élére. Az ügy pedig feledésbe merült, mert mindez a pangás korszakában történt. Alig öt—tíz—tizenöt éve.

Mekkora kár érte csak ebben az egyetlen esetben az országot? A harminc millió dolláros csúszópénzen kívül a teljes 300 millió forint, sőt ennél is több, mert a korszerűtlen gépsor által termelt javak nem voltak értékesíthetőek, még a kamat-visszafizetést sem tudták kitermelni. S ez csak egyetlen, leleplezett eset.

A 17 milliárd dollár nettó tartozásunk — amiről az MSZMP és az általa patronált állami vezetők előszeretettel állítják, hogy mi, az istenadta nép zabáltuk fel — ilymódon folyt el. Ennek az egyetlen esetnek a becsülhető kára nettó 0,3 milliárd dollár. Ennek az egy esetnek! Legyünk

szerények, s ezt a számot csak harminccal szorozzuk be. 9 milliárd dollárt máris megleltünk.

Am ha tovább gondolkozunk, akkor a maradék 8 milliárdot is meglelhetjük. Csak a legnagyobb tételeket sorolom: Orenburg, Tengiz, Adria-kőolaj-vezeték, Bős-Nagymaros Vízlépcsőrendszer, ecócnprogram, olefinprogram, kohászat finanszírozása. De ekkor még nem esett egyetlen szó sem a nyugati exporttámogatásokról. Az elmúlt 10—15 évben országunk vezetői két kézzel szórták ki a dollár-milliárdokat az ablakon, miközben tízmillió nagyságrendben (vagy inkább százmillióban?) épültek a párt vendég- és vadászházai, a megyei oligarchiák oktatási és vadászati központjai, a rózsadombi állami lakóházak és -telepek, mégpedig azoknak, akik nagyvonalúan finanszírozzák a már születésük pillanatában örült beruházásokat.

Főlhízlaltunk egy nomenklatúrát, amely játékszerének tekintette az ország nehezen megszerzett dollárjait, s most velünk fizeteti meg a kölcsönöket, s azt sem áttolja, hogy a fejünkhöz vágja, mi zabáltuk fel ezt a hatalmas

összeget. A 17 milliárd dollárból mi, a nép szinte semmit nem kaptunk. Legfeljebb rosszul fizetett munkahelyeket. Mert mialatt számolatlanul költöttek és sikkasztották a pénzt kevesek, az alatt nem fejlődött az oktatás, az egészségügy, romlottak a lakáviszonyaink, s mára már a korábban virágzó mezőgazdaságot is sikerült szétverni.

Ez a véletlenül megtalált 27 millió dollár, ha jogi értelemben nem is szolgál teljes és kielégítő bizonyítékul, szociológiailag tökéletesen elegendő annak belátására és belátatására, hogy kik és hogyan herdálták el azt a pénzt, ami miatt ott tart az ország, ahol tart.

A külkereskedelmi vállalat 27 milliót sikkasztó vezérigazgatója halott. Rajta már semmit nem lehet számonkérni. De mindazok, akik tetteistársai voltak, zömükben még itt élnek közöttünk. Eppen vállalkoznak. Vállalkoznak, mert nekik van miből. Osztrák és nyugatnémet barátaik nevében beruháznak Magyarországon, új vegyesvállalatok vezérigazgatói, magyarországi

képviselői lesznek, bankot gründolnak, rt-vé alakítják az állami vállalatot, s annak részvényeit bagóért ők maguk veszik meg, majd busás haszonnal adják tovább. A pártállam megállíthatatlanul szerzi meg az eljövendő korszak fontos pozícióit. A NEXT 2000 csak a jéghegy csúcsa. Buta funkcionáriusok kétségbeesett kísérlete volt, amibe belebuktak. Belebuktak, mint párt, de nem buktak meg a magánvagyonukkal. Mert abból a pénzből, amiből 27 millió került a külkeres fűherhez, szép kis summa kerülhetett az illetékes pártbizottság illetékes funkcionáriusához és például az ellenőrzést gyakorló szervekhez is. De amikor ilyen nagyságrendű pénzekről van szó, már csodát mond mindenféle morál, még a legelszántabb kommunista hit is köddé foszlik. Kedves Olvasó! Képzeld bele magad a helyzetbe, hogy egyszerre csak annyi pénz ütheti a markodat, amennyit egy élet alatt sem tudnál becsületes munkával megkeresni! Hát nem a családotra gondolnál? 50—100 millió forint esetében összeomlik mindenki. S biztos lehet benne, hogy ekkora pénz még a börtöntől is megmenti. Megmenti a pénzt, és megmentik azok, akiknek fontos, hogy hallgasson. A képlet tökéletes, ez maga a maffia! Most még csak a körvonalait látjuk, s csak sejtéseink vannak, hogy kik a szereplők, kik a tiszteletreméltó keresztapák, s kik azok, akik dróton rángatva teljesítik a főnökök parancsait.

Nálunk más a módi, mint az USA-ban vagy Olaszországban. Nálunk titulusra is vágyik a keresztapa. Vezérigazgatóira, miniszterhelyettesire, nagykövetre, tudományok doktorára, KB-titkárira, megyei titkárira. S nálunk nem a saját kockázatára folytatja a munkát a maffia, nem cigarettát és italt csempészik, nem játékkaszinót vagy kuplerájt működtet, hanem az állami vagyont (ami persze nem állami, hanem nemzeti) játsza át magánvagyonná. A pártállam melegágya volt (s persze ma is az) ennek a szisztémának. Aki hülye volt, vagy erkölcsös akart maradni, az kimaradt belőle. S később vagy megjött az esze, vagy kikerült a belső körből.

Most, a fene nagy demokrácia küszöbén — mint ahogy Hankiss Elemér azt megírta — már megjelentek az új vállalkozók, kicsiben és nagyban, azok, akik vállalkozási kedvüket és vagyonukat tőlünk rabolták el. Akik miatt mi, magyarok Európa szegényházának lakóivá váltunk. S hiába is követelné egy demokratikusan megválasztott parlament a letűnt korszak vezetőinek pontos vagyonbevallását, nem sokra menne vele, mert az a néhány telekspekuláció, műtárgy- és kéziratgyűjtemény, gyermekeknek szerzett lakás és nyaraló csak keveseket állítana reflektorfénybe, a bölcsebbek, a dörzsöltebbek svájci bankokban helyezték el vagyonukat, s most azon gondolkoznak, hogy építhetnek-e világtól öreg napjaira olyan helyen, ahol a kompromittált Marcos, a Fülöp-szigetek volt elnöke a szomszéd.

Kozák Gyula

Az Őrségtől a Nyírségig

Képzelt országjárás az MSZMP-vel

Szombathelytől Nyíregyházig, Miskolcra Szegedig egyre többen olvassák a megyei vagy regionális hetilapokat. Mi is megkezdjük a képzelt országjárást; ezúttal azokból a cikkek-ből és interjúkból idézünk, amelyek a kormányzó párt helyzetéről, tagjainak közérzetéről és vezetőinek megítéléséről tudósítanak — az Őrségtől a Nyírségig.

Ellenzéki sztalinizmus

A szombathelyi *Tér-Kép*-ben olvastuk Pethő Lajos interjút dr. Bakos Lászlóval, a győri Széchenyi István Főiskola tanárával. Dr. Bakos az MSZMP Győr-Sopron megyei reformerőnek egyik vezetője, aki korábban az MDF megalakításában pozitív jelenséget látott. Nemrég viszont egy nyílt levélben „gyakorlatilag zsákutcának minősítette az eddigi politikai változásokat. S állítván, hogy a pártok kudarcot vallottak, egy új mozgalom életre hívását kezdeményezte”. És most idézzük az interjú néhány mondatát: „*Őn mivel magyarázza, hogy — mondhatni — valamennyi párt belső válsággal küzd? —* „Azzal, hogy szerintem az ellenzék is az MSZMP pártiskoláját járta, s sztalinista módszerekkel igyekszik a sztalinizmus ellen küzdeni. Ez pedig lehetetlen! Az ellenzék gyakorlatilag ugyanúgy tesz, mint az MSZMP — csak éppen mindenben az ellenkezőjét. Ez kiváltképpen a választások során lehet veszélyes, félő: politikai kalandorok kihasználhatják azt a lehetőséget, hogy manapság eladható »program« csupán mindenben az ellenkezőjét állítani annak, amit az MSZMP hirdet.” A reformer szociológus egyébként hozzáfogott a Nyilvánosság Mozgalom megszervezéséhez.

Isten, a komonista

A Kecskeméten megjelenő *Bácskapocs* közölte azt a beszélgetést, amelyet a Soltvadkerten élő idős kommunistával, Bárány Istvánnal folytatott Posztobányi László. „Bárány István édesapja 19-es vöröskatoná, Bokányi Dezső jobbkézbe, direktóriumi elnök volt, aki fiát is marxista szemmel nevelte. Többször is felhívta a figyelmét: — A kommunizmusban nem lesznek majd gazdagok, egyenlő lesz mindenki, fiam! Olyan ez, mint a válás, ez is hit, hiszen az első komonista az Isten volt, ő is a jót akarta és a jót tanította...” Bárány István 1943-ban belépett az illegális kommunista pártba, de 1949-ben kizárták. Apját öt év múlva agyonverték az ávosok. Bárány Istvánt 1956-ban rehabilitálták, de erkölcsi bizonyítványt csak 1973-ban kapott. Nem soroljuk a viszontagságait, csak az utolsó epizódot említjük meg: augusztus közepén tartották a küldöttválasztó taggyűlést. A párttitkár azonban már az előző nap minden tag helyett szavazott. Bárány István — a párt árnyékos oldalán töltött 46 év után — visszaadta a tagkönyvét. A beszélgetést közreadó cikk címe: *Leköpték, belépett, kihagyták, kilépett.*

Berecz és Grósz

Újra indul a Berecz-trojka? — kérdezi Klausmann Viktor Berecz Jánostól, akit a pécsi *A Helyzet* számára interjúvolt meg. A kérdezett azt mondja, hogy „Nem, nem hiszem...” Érdeemes viszont idézni azt a néhány mondatot, amely Berecz János és Grósz Károly viszonyáról szól: „Mi a pártértekezletig, vagy az azt megelőző néhány hónapig jó kapcsolatban voltunk, családiról is összejártunk néha. Fontosabb kérdésekben hasonló vagy közelálló véleményt vallottunk. A pártértekezlet után éreztem, hogy nő benne a bizalmatlanság irántam. Különösen akkor, amikor kifejtettem, hogy nem értek egyet a miniszterelnöki és a pártfőtitkári funkció tartós összevonásával, csak az átmenetivel. Gyorsítani akartam, hogy a miniszterelnöki funkciót leadja. Majd, miután bíraltam az aradi szereplését, az összhang megszakadt, és azt követően személyes be-

szélgetést már nem tudtunk folytatni. A magatartásával ugyan nem tudtam egyetérteni, de harcot nem kezdtem elene.”

Melyiket a sok közül?

A kelet-magyarországi lapokat is foglalkoztatja az MSZMP reformpolitikájának helyzete és az MSZMP „sokfélesége”. A debreceni *Úton* Pozsgay Imréhez címezte heti levelét. Görömbölyi László többek között ezt írja a címzettnek: „Tisztelt Pozsgay Imre! Ön nyilván tudatában van népszerűségének, tudatában van annak is, hogy a mai magyarországi progresszió — legyen szó akár az MSZMP-n belüli, akár az azon kívüli progresszióról — sokat köszönhet az Ön politikusi tevékenységének. Kérdés viszont, hogy miközben az ellenzék ma már a saját lábán is megáll, nem veszíti-e el Ön saját pártján belüli híveit? Nem mindenkit persze — csak azokat, akik magukénak érezve Pozsgay Imre eszméit-elveit, mind nehezebben viselik Grósz Károly főtitkárságát.”

(t. f.)

Bányász ötparancsolat

A gáz kitör, mint a vulkán

Mitől van jókedve?

A múlt éjszaka is megmarta a feketepor. Le sem tudta mosni, és mégis mosolyog. Így ül velem szemben és csak vár. Arra, hogy visszatérjek gondolatbéli „kalandozásaimból”.

Hiába mosolyog látom a kezén, a szemefehérjén, hallom a hangján — ami rekedtes —, a fáradságát. Úgy hálózza be testét, mint sziklát a hajszálpredések. Elmult ötvenéves. Több mint harminc éve bányász. Kezeit megmarta a por, tüdeje ég a sebekből.

Egy kopottas, átlagos méretű ház udvarán, az észre készülő diófa alatt, tölgyfapadon ülünk, tüzelő borosüveg a társunk... és a harmadik ember nincs jelen. Róla beszélgettünk elsősre. Közeli ismerőssé vált, de vele én sohasem fogok találkozni. Az a másik bányász évek óta halott...

— Fiatal, harmincéves volt — mondja — tegnap is öt dicsérve szálltunk le.

— Mit történt, s hogyan?

— Nem ritka a vajatokba betörő „hivatlan” vendég, a gázkítörés. Olyan, mint a vulkán kitörése.

— Volt idő menekülésre?

— Volt? Nem? Ki tudja? A vizsgálat megállapította: se vétség, se mulasztás nem történt... de az évek múlása azért mást is sug. Elsőnek észlelte a veszélyt! A legjobb volt... miért nem tudott ő elmene-külni?!

— A feje a vājvég felé állt, amikor rátaláltak... A víz alatt. Csend lett. A bányász összetöredezett kőrmeit nézi. Az az átkos múlt közéjük állt.

— Nem volt agyoniskolázott gyerek, de mindent és világosan látott — ahogyan mondanák —, tárgyalóképes volt.

Ahogy rá nézett az olyan jelzés

volt: a múlt az elmúlt, de törölhetetlen elemei élnek tovább.

— Harminc év után is brigádvezető, csapatvezető. A sok élenjárásért járt-e sok kitüntetés, kitüntető elismerés?

— Van, elég sok.

— A legmagasabb?

— Talán a Szocialista Munkáért Érdemérem.

— Úgy mondják még ma is: a bányász azért mindig mindent elért.

— Teljesítményre, vagy az elismerésre gondol?

— Is — is.

— Soha nem féltünk — ma sem — a munkától, nem is a könnyebb végét kerestük. Van is látszatja. Ami az elismerést illeti; kapunk ezt is, azt is. Pénzt is.

— Olyan fontos a pénz? — biztosan belepirultam a bután provokáló kérdésemtől.

— Kinek nem az? Ide figyeljen! Tőlünk azok sajnálják, akik soha, de soha még csak gödröt sem ástak... a szentségit nekik... és nézzen csak csak végig rajtam. Roncs lettem. Az, Ő roncsuk. Az orvos meg már tiltana, de mindig mondom neki: dokikám, én holnap is le akarok szállni, maga csak lásson el a kotyvalékaival. Olyanná tett a bányászélet, hogy nélküle lennék rabságban.

Hűvösre fordult. Bementünk a házba.

— Szép az otthona, kívülről nem volt hihető.

— Az asszonyé az érdem, meg itthon nem szeretem a port, itthon pihenni kell, s ahhoz kell a szép környezet.

— Az asszony is dolgozik? — átnézett az éppen a konyhában serénykedő neje, talán várta, hogy megválaszoljon, ránk se figyelt.

Hasonló gondolatok foglalkoztatják a nyíregyházi *Határ-Szél* cikkíróját. A *Melyiket a sok közül?* című publicisztikai írásában (burget) utal arra, hogy ma már MSZMP is többféle van, majd így folytatja: „Egy biztos, hogy a magyar politizáló társadalom igen nagy rokonszenvvel nézi a reformerek erőfeszítéseit. Nyers, Németh, Pozsgay, Szűrös, Horn nemcsak hogy rokonszenvesek, de a későbbi idők potenciális nagy politikusai. De mit kezdjen az ember a többiekkel? Mégse lenne jó, ha egyenlőségjelet tennénk az előbb említettek és mondjuk Grósz és csapata közé. A békés átmenetet ígérők a pártot megújítók, az MSZMP átalakítását sürgetők, ugyanakkor mind több szó hallatszik a visszarendeződésről, s arról, hogy az MSZMP KB maga is őskori fossília, egy csomó párt- és állami pozíciót féltő emberek gyülekezete. Téved tehát, aki MSZMP-ellenességről beszél, itt csak annak az MSZMP-nek a tagadásáról, megítéléséről, ítéletéről, elmarasztalásáról, kritikájáról van szó, amely még mindig görcsösen képzeleneg egy kicsit módosított, de maradó pártállam lázalmáról.”

— Szeretne.
— De?
— Egy bányászfeleség azt ne tegye.
— ...?
— Állandó éjszakás vagyok, hajnalban jövök, este megyek...
— Egy szokvány kérdés: sohasem félt?
— Dobog az ember szíve, elszorul a torka, de az az autóban is megesis,
— Ki a jó bányász? — reméltem nem sértő a kérdés.
— Az nem, aki csak magával törődik. A mi ötparancsolatunkból az első: törődj a társaddal.
— És a többi négy?
— Figyelem. Élj fegyelmekkel. Ne sajnáld a verítéket, ha biztosítás, ne hidd, hogy ennek a szakmának a megtanulása a vājárvizsgálóval véget ért.
— Mára nem sikk bányásznak lenni...
— felkapta a fejét, de még láttam a mosolyt, így nyugodtan folytattam — nagy baj lett. Nem tudnak gazdaságosan dolgozni. A mások zsebeiből kifacsart pénzből vannak támogatva a kormány részéről. Mi lesz holnap, ha bezárják a bányákat? Nincs pénz!
— Nem zárják be! — a határozott, a tömör válasz úgy meglepett, el is hittem, hisz, ha rajta múlna...
— A kormány azzal a lépéssel az utolsót teszi, mert bezárja önmagát is. A jelenünket nem ismerik el, de csak úgy kisöpörni a lyukból... A jövőnkrol meg a „parancsolat” nélkül tesznek, nem törődve a bányászattal. — Sípóló tüdejével mélyeket szívott a befűstölt levegőből, szemem azt láttam, egy időre távolodni akar vissza az elmúlt évekre, csak úgy egymagában.
— Igaz, nemcsak temetni kell a munkát, föl is kell tudni támasztani, s úgy is lesz az — akartam biztatni a bányászt, de már aludt...
Nekifeszülve a székeknek még néztem egy darabig, aztán halkán elindultam az ajtó felé. Motyogott álmában, így halottam: „a gáz kitör, mint a vulkán...”

Petőfi László

Ezt hallhatják, ezt láthatják

szeptember 25 – október 1-ig

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: A hét zeneműve. 8.50: A hét költője: Holderlin. 9.00–11.00: Napközben. 11.05: Hagyományápolók. Közreműködik: Sebestyén Márta — ének és a Muzsikás együttes. 11.35: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése. 12.45: Házunk tája. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Bioritmus — ism. 14.25: Pót-fiók (PAF). 14.35: Kóruspódium. 15.02: Fa árnyéka a falon. Lassi Nummi finn költőt Jávorszky Béla mutatja be. 15.32: Szerelmi kettősök operettjeiből. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Új zenei felvételek gyerekeknek. 16.25: A Nyitnikék postája. 17.00: Eco-mix — Gazdasági magazin. 17.30: Beszéljünk zenéről. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.15: Sportvilág. 19.40: Fábrián Márta népi táncdallamokat cimbalmozik. 19.50: Gong. 20.00: Rádiószínház. Akik nincsenek a Brehmben. 21.43: Rózsa Miklós filmzenéiből. 22.00: Hírvilág. 22.30: Út-elágazás. Kerekasztal-beszélgetés a magyar agrárpolitikáról. 23.00: Operaest Tom Kraues felvételeiből. 23.50: Rác Aladár Couperin-műveket játszik cimbalmon.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben: Régi magyar rock. 9.05: A kényes tehén — A sír mélye. Ambrose Bierce két novellája — ism. 9.35: Népdalkörök pódiuma — ism. 10.00: Magyarán szólva. 10.15: A Magyar Szimfonikus Szórakoztató Zenekar hangversenye a Zeneakadémián. 11.05: Hogy tetszik lenni? — Nyugdíjasok műsora. 11.35: Lehoczky Éva és Melis György operett-dalokat énekel. 12.10: Nóták. 13.05: Slágerműzeum. 14.00: Kettőtől ötig... (Élő). 17.05: Kölyökrádió. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Vissza! Válogatás ifjúsági műsorokból. 19.35: A hanglemzezbolt könnyűzenei újdonságaiból. 19.50: Senki többet? Harmadszor! Szellemi árverés a 20-as stúdióból. 21.05: Nótáest. 22.00: Ez botrány?! UFO-világ — IFS-korszak. 23.10: Sporthíradó. 23.20—0.14: Csókok holdfényben — könnyűzene.

BARTÓK RÁDIÓ

9.06: Nikolaus Harnoncourt vezényel. 10.14: Kenessey Jenő: Az arany meg az asszony. Egyfelvonásos opera. 11.21: Jacqueline du Pré gordonkázik. Gerald Moore és Daniel Barenboim zongorázik. 12.05: Zenekari muzsika. 13.00: Kilátó. A rádió világirodalmi hetilapja — ism. 13.45: Vlagyiszlav Pjavo operafelvételeiből. 14.02: Szimfonikus zene. 15.20: Fúvós együttesek műhelyében. 16.05: Évszázadok olasz muzsikája. 17.00: A hét zeneműve. 17.30: Händel: Acisz és Galathea — pásztorjáték. 19.05: Brahms: F-dúr szonáta. 19.35: A Budapesti Zenei Hetek nyitóhangversenye. Közben: Kb. 20.15: A falu visszavárja. Emlékműsor Amerigo Tot 90. születésnapján. Kb. 20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.20: Operaáriák. 21.50:

Kompakt lemezeinkből. Az Alban Berg vonósnégyes játszik. 22.59: Nevek ürügyén. Freud. Korányi Tamás műsora.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene 8.00: Hírek 8.10: Élő egyház 9.00: Hírek 9.10: Földközben 9.40: Nyugati folyóiratszemele 10.00: Hírek 10.10: Zene-szó 10.40: Nyitott szemmel 10.50: Nyugati levél 11.00: Hírek 11.10: Protestáns világ 11.40: Irodalmi műsor 12.00: Déli harangszó—Hírek 12.10: Múlt idő, jelen idő 13.00: A Mai nap és műsorismertetés 13.25: A munka világa 13.50: Nyugati levél 14.00: Hírek 14.10: Zene-szó 14.40: Hobby 14.50: Párizsi magyar figyelő 15.00: Hírek, műsorismertetés—Délutáni randevű 16.00: Hírek 16.10: Múlt idő, jelen idő 17.00: Hírek, műsorismertetés 17.10: Forgószínpad 17.45: Nemzetközi sajtószemele 18.00: Hírek, magyar- és világhíradó 18.40: Irodalmi műsor 19.00: Hírek 19.10: Periszkóp 19.40: Figyelő 20.00: Hírek, magyar- és világhíradó 20.40: Kelet-európai szemle 20.50: Magyar lapokból idézünk 21.00: Hírek, műsorismertetés 21.10: Forgószínpad 21.45: Nemzetközi sajtószemele 22.00: A Mai nap késő esti kiadása 22.30: Zene-szó 23.00: Hírek 23.10: Periszkóp 23.40: Figyelő 24.00: Hírek 0.10: Nemzetközi sajtószemele 0.25: Kelet-európai szemle 0.35: Magyar lapokból idézünk 0.45: Műsorzárás

TV1

9.00: Képűjság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Kerek egy nap. NDK tévéfilmsor. VII/6. 10.10: A HÉT — ism. 11.10: Delta. 11.35: Képűjság. 16.10: Hírek. 16.15: Déli videó-újság. A Szegedi Körzeti Stúdió műsora. 16.25: Stíri — Hírek román nyelven. 16.30: Perpetuum Mobile. ABC. 17.20: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. 17.45: Három nap tévéműsora. 17.50: Reklám. 18.00: Kalendárium 1989. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19.00: Új cim-cim. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Budapesti Művészeti Hetek. Bartók Budapestiú Budapestig. Az MTV és a BBC dokumentumfilmje. 21.20: Panoráma. 22.05: Reklám. 22.10: Országok, emberek, életek. Például Sonja W. Svájci film (1985). 23.10: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. Benne: Reklám — Időjárás — Zene — Ripportok. 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Hétfőn hatkor. 18.25: Gyerekeknek! 19.00: A Forsyte Saga. Angol családragény. 19.50: TV2. 20.00: Körzeti tévéstúdiók műsora. 20.55: TV2. 21.00: Híradó. 21.30: Telesport. Kb. 23.00: TV2 Napzárta.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Tévénaptár. 8.25: Hírek. 8.30: Sorozat gyerekeknek.

8.45: Gyermekműsor. 9.00: Iskolai program. 10.00: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — Nézzék! 15.15: Rádás program. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tévénapló I. 17.35: Oktatóműsor. 18.05: számok és betűk. 18.25: Látókör. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tévénapló II. 19.53: Sport. 20.00: A büszke fájdalom. 21.05: Komolyzenei műsor. 21.50: Tévénapló III. 22.10: Hírek. 22.15: Rádás program. 0.15: Hírek. 0.20: Műsorismertetés.

2. műsor: 16.10: Műsorismertetés. 16.15: Tévénaptár. 16.25: Hírek. 16.39: Oktatóműsor. 17.30: Szlavóniai és baranyai körzeti program. 18.15: Sport. 19.30: Tévénapló. 20.00: Párhuzamok. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.00: A diszkográfia világa. 21.15: Lorca, avagy a költő halála. 22.10: Perspektívák. 23.40: Műsorismertetés.

KEDD

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Tér-idő. Tudományos figyelő — ism. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00–11.00: Napközben. 11.05: Postabontás. Kozma András népzenei összeállítás. 11.29: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése — ism. 12.45: Világhírlap. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Poggyász. Tudnivalók utazóknak. 14.35: Dzsesszmelódiák. 14.55: „Boldog, ki asszonyt bír...” Friedrich Hölderin versei — ism. 15.00: „Ezredforduló”. 15.40: Slavko Avsenik fúvós együttese Avsenik-műveket játszik. 16.00: Tizenhat óra — Hírmagazin. 16.15: Muzsikáló természet. 16.20: „Kerek istenfája, szép tizenkét ága...” Az évkör népszokásai. 17.00: A véges végtelen. Tengerjáró és teherhordó Szindbádok. 17.30: A Szabó család. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.15: Sportvilág. 19.40: Végvári Rezső feld: Kalotaszegi dalok. 19.50: Beszélni nehéz. 20.00: Sokszemközt az egészségről. 20.30: „Muzsikának szép a hangja”. Zenés beszélgetés. 20.57: Vers és dal a várbán. 21.43: Vásárhelyi Zoltán Kodály-kórusokat vezényel. 22.00: Hírvilág. 22.30: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Kb. 23.30: Szimfonikus miniatűrök.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben: A Pink Floyd együttes. 9.05: Társalgó. 10.05: Operettekdelőknek. 11.05: Kapaszkodó. Gyógyepedagógiai szerviz. 11.40: Ki kopog? 12.10: Asztali muzsika. 13.05: Popzene sztereóban. 14.30: Lepies Györgynek hívják. Foglalkozása: újságíró. 15.05: Csúcsforgalom (Élő). 17.05: „Kataposta”. A Kölyökrádió levelező műsora. 17.30: Kamaszpanasz. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Talpalálaló. Táncházról, muzsikáról fiataloknak. 19.30: Daráló. Folytatásos ifjúsági történet — ism. 20.00: Az Edda együttes új lemezéről. 20.20:

„Az én apukám olyan híres bohóc volt”. A Magyar Rádió és az ORI vidám műsora. 21.05: „Emberszabású” számítógépek. 21.20: „Nóta-só” — a rádióhallgatók kívánságaiból. 22.20: A régi magyar irodalomról — kezdőknek. A XVIII. század. 23.10: Sporthíradó. 23.20: A dzsessz története. 24.00—0.14: Fahrbach: Régi magyar takarodó.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: A Prágai Rádió énekkarának hangversenye a prágai Dvorzsák tereben. 10.11: A szerencsének. Beszélgetés Dugonics András regényéről. 10.36: Zenekari muzsika. 12.05: Zeneművek hárfára. 12.33: Jevgenyij Nyeszterenko operaáriákat énekel. 13.00: Mese a reménység. Sütő András novellái. 13.55: Bodza Klára népdalfelvételeiből. 14.15: Szimfonikus zene. 15.19: Purcell: 122. szoltár. 15.30: Zenei Tükör. 16.05: Montreux-Vevey-i Fesztivál 1988. 17.13: Három Vivaldi-concerto. 17.43: Dietrich Fischer-Dieskau Schönberg hangversenye a Berliini Rádióban. 18.30: Na maternem jeziku. 19.05: In der Muttersprache. 19.35: Haydn: A megjutalmazott hűség. 22.25. Könnyűzene CD-n. James Last zenekara klasszikus melódiákat játszik. 23.15: Heidegger, német filozófus. 23.45: A Hamburgi Monteverdi Kórus énekel.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

6.00: Kezdődik a nap. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemele. 9.00: Hírek. 9.10: Az élet megy tovább. 9.40: Történelmünk útja. 10.00: Hírek. 10.10: Periszkóp. 10.40: Figyelő. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemele. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.10: Földközben. 12.40: Nyugati folyóiratszemele. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: Nyitott szemmel. 13.40: Kelet-európai szemle. 13.50: Magyar lapokból idézünk. 14.00: Hírek. 14.10: Periszkóp. 14.40: Figyelő. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni revű. 16.00: Hírek. 16.10: Autórádió. 16.40: Hobby. 16.50: Párizsi magyar figyelő. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemele. 18.00: Hírek. 18.40: Kelet-európai szemle. 18.50: Magyar lapokból idézünk. 19.00: Hírek. 19.10: Emberek, művek, események. 19.40: A technika világa. 20.00: Hírek. 20.40: Könyvismertető sorozat. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemele. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: Az élet megy tovább. 23.00: Hírek. 23.10: Emberek, művek, események. 23.40: A technika világa. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemele. 0.25: Könyvismertető sorozat. 0.45: Műsorzárás.

TV1

8.15: Tévétorna nyugdíjasoknak. 8.20: Hármass csatorna. Az idő. 9.05: Képűjság. 9.10: Panoráma. Ism. 9.55: Az Országházból jelentjük... 16.45:

Ezt hallhatják, ezt láthatják

szeptember 25 – október 1-ig

Hírek. 16.50: Pannon Krónika. A pécsi körzeti stúdió híradó műsora. 17.00: Nachrichten — Hírek német nyelven. 17.05: Nas ekran. 17.35: RTV Közszolgálat. 17.40: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. 17.55: Reklám. 18.05: Nők a pult mögött. Ism. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A korona ékköve. Angol filmsor. 20.55: Reklám. 21.00: Az Országházról jelentjük... 21.30: Stúdió '89. 22.15: Menekülés az életbe. Dokumentumfilmsor. 22.55: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene. 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.48: TV2. 19.00: Korlátolt felelősségű társaság. Csehszlovák tévéfilm. 20.04: TV2. 20.30: Mesél a filmhíradó. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Bűvészparádé. Amerikai bűvészfilm. 21.55: TV2. 22.00: Szimulán. Kb. 22.45: TV2 Napzárta.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tévénaptár. 8.25: Hírek. 8.30: Gyermekek műsora. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — Nézzék! 15.15: Ráadás. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tévénapló I. 19.53: Sport. 20.00: Lottóhúzás. 20.05: A Salamander jelige. Film. 21.40: Tévénapló III. 22.00: Témák és dilemmák. 23.30: Hírek. 23.35: Ráadás. 01.35: Hírek. 01.40: Műsorismertetés.

2. műsor: 16.40: Műsorismertetés. 16.45: Tévénaptár. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Zágrábi és horvát-zagorjei körzeti program. 18.45: A nap műsora. 19.30: Tévénapló. 20.00: Balett. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: A második világháború. 21.40: Szórakoztató kedd. 22.10: Műsorismertetés.

SZERDA

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Eco-mix. Gazdasági magazin. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben (Élő). 11.05: Népdalkörök és citerazenedarok. 11.31: Akácós út... Ágh István novellája. 12.45: Törvénykönyv. Menekültek és menedékjog. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Atmoszféra — Ítéletidő. Bárány Tamás novellája. 14.25: Beszélni nehéz — ism. 14.35: Fjodor Saljapin operaáriákat énekel. 15.00: Zengjen a muzsika! 15.30: Az Állami Népi Együttes műsorából. 16.00: Tizenhat óra — Hírmagazin. 16.15: Éneklő Ifjúság. 16.25: Kenguru — Sportműsor gyerekeknek. 17.00: Véd-telenül? A pedagógusok (érdek) védelmében. 17.30: Beszélgetésünk zenéről. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk.

19.15: Sportvilág. 19.40: A fonótól a táncházig — ism. 19.50: Gong. 20.00: A külpolitikai rovat műsora. 20.30: Dankó Pista dalai Ádám Jenő feldolgozásában. 21.00: Örök pillanat. Weöres Sándor versei és vallomásai. 22.00: Hírvilág. 22.30: A kilencvenes évek. 22.40: Vallások világhíradója. 23.10: Kamarazene.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben: A nyár slágerei. 9.05: Lehár operettjeiből. 10.05: „Hajszálgökök”. Beszélgetés Csóri Sándorral. Ism. 10.20: Slágerről slágerre. 11.05: Családi tükrök — ism. 11.40: Jöjj ki, napocska. Óvodások műsora. 12.10: Nóta-archívum. 13.05: A tegnapi slágereiből. 14.30: Szórakoztató antikvárium. 15.05: Pop-Labor. 16.00: Tartóshullám. Könnyűzenei magazin. 17.05: Kölyökrádió. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Garázs. 19.35: Egy hajóban. 20.05: Albumajánlat. 21.05: Közkívánatra! 22.13: Budapesti Művészeti Hetek. Háy Gyula: Három nehéz nap. 23.10: Sporthíradó. 23.20: Nyolc rádió nyolc dala. 23.50—0.14: Louis Armstrong felvételeiből.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Zenekari muzsika. 10.30: A magyar nyelv századai. Természetrajz magyarul. 10.45: Freedom. Hajnóczy Pál novellája — ism. 11.00: Francia muzsika. 12.05: Sarolta. Részletek Erkel-operájából. 13.00: „Hajlékot Istennek, hajlékot embernek”. Dokumentumműsor Kányádi Sándorról — ism. 13.53: Kórusok, hangszerszólók. 14.30: Muzsikáról versben, prózában. 15.00: Zenekari muzsika. 16.05: I. Sárvári Várfesztivál. 16.40: Magyar zeneszerzők. 17.21: Donizetti operáiból. 17.59: Új lemezeinkből. 18.30: V materinskom jazyku. A Magyar Rádió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora Szegedről. 19.05: Barokk zene. 20.05: Kapcsoljuk a Budapesti Kongresszusi Központot. Kb. 21.45: Régi fúvós muzsika. 22.05: Az Esterházy vonósnegyes játszik. 23.00: Kritikus füllel.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarítások, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Autórádió. 9.40: Hobby. 9.50: Párizsi magyar figyelő. 10.00: Hírek. 10.10: Emberek, művek, események. 10.40: A technika világa. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Az élet megy tovább. 12.40: Történelmünk útja. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: Nyitott szemmel. 13.40: Könyvismertető sorozat. 14.00: Hírek. 14.10: Emberek, művek, események. 14.40: A technika világa. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Az élet megy tovább. 16.40: Rádiógyetem. 17.00: Hírek. 17.10: Forgószínpad. 17.45:

Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: Könyvismertető sorozat. 19.00: Hírek. 19.10: Kommentár nélkül. 19.40: Könyvismertetés. 20.00: Hírek. 20.40: Tallózás magyar folyóiratokban. 20.50: Mérlegen. 21.00: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: Autórádió. 23.00: Hírek. 23.10: Kommentár nélkül. 23.40: Könyvismertetés. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Tallózás magyar folyóiratokban. 0.35: Mérlegen. 0.45: Műsorzárás.

TV1

8.10: Stúdió '89 — ism. 8.55: Képűjság. 9.00: Az Országházról jelentjük... 15.20: Hírek. 15.25: Vojvodina—Bp. Honvéd. BEK labdarúgó mérkőzés. 18.00: Déli videóújság. 18.10: Správy — Hírek szlovák nyelven. 18.15: Meglepetés a javából. Bolgár téli üdülőhelyek. 18.40: Betűreklám. 18.45: Charley. Találkozás Rohonyi Károllyal. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Kapcsoljuk a Budapesti Kongresszusi Központot. A Magyar Rádió és a Magyar Televízió Brahms-estje. 21.40: Reklám. 21.45: Az Országházról jelentjük... 22.15: Új Világ. Külpolitikai képes krónika. 23.00: Híradó 3. 23.15—23.55: Közvetítés Moszkvából, felvétellel.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene. 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Telesport. 18.48: TV2. 19.00: Az idő és a szél. Brazil tévéfilmsor. 19.52: TV2. 20.05: Néhány jószándékú ember. Francia filmsor. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.25: „Ki viszi át a szerelmet?” Dr. Czeizel Endre előadása. 21.40: MTK VM — Dinamo Kijev UEFA-Kupa labdarúgó mérkőzés. Kb. 23.10: TV2 Napzárta.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tévénaptár. 8.25: Hírek. 8.30: sorozat gyerekeknek. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — Nézzék! 15.15: Ráadás. 16.35: Magyar híradó. 17.15: Tévénapló I. 17.35: Sorozat gyerekeknek. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Dokumentumműsor. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tévénapló II. 19.53: Sport. 20.00: Játékfilm. 21.35: Tévénapló III. 21.55: Hírek. 22.00: Ráadás. 0.00: Hírek. 0.05: Műsorismertetés.

2. műsor: 16.45: Tévénaptár. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Körzeti program. 19.30: Tévénapló. 20.00: Sport. 22.30: Hírek. 22.37: Időjárás. 22.40: Műsorismertetés.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Ez aktuális. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben (Élő). 11.05: „Énekeltem én: Tóth Jánosné”. 11.25: A Szabó család — ism. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Külpolitikai műsor — ism. 14.35: Fúvósátiratok. 15.00: Szóról szóra. Zenei irodalmi magazin. 16.00: Tizenhat óra — Hírmagazin. 16.15: Vedd át a dalt! 17.00: Környezetanalízis. Riport a nevelési segélyről. 17.30: Hamarosan halljuk őket. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.15: Lottósorsolás! 19.23: Sportvilág. 19.40: Népdalfeldolgozások fúvósötösrre. 19.50: Nemskürty István: Daliás idők. Könyvismertetés. 20.00: Hálós. 21.00: Társalkodónők, hírnökök, besúgók. Karakter szerepek, karakter szereplők. 22.00: Hírvilág. 22.30: Maholnap. 23.30: Weiner: Csongor és Tünde — szvit.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben: Fényes Szabolcs slágerei. 9.05: Idősebbek hullámhosszán. 10.05: „Hajszálgökök” — ism. 10.20: Operaslagerek. 10.50: Peres, poros iratok. 11.05: A Napközben tanácsadó műsora nyugdíjasoknak. 11.25: Ray Conniff együttese játszik. 12.10: Muzsikánál nincs jobb barát. 13.05: Nostalgiahullám. Solomon Burke. 14.30: Láthatatlan múzeum. „Ajándékbolt a Süveg czukorhoz”. 14.50: Kovács Andor nótákat gitározik. 15.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. 15.20: Kander zenés játékaiból. 16.10: A könnyűzene legszebb szerelmesdala. 17.05: A mi utcánk. 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Jut eszünkbe... 19.30: A Poptarisznya dalaiból. 20.20: Drót. Telefonos interjú-műsor. 20.05: A kolorádóbogár. Rákossy Gergely regényének rádióváltozata — ism. 21.40: A Magyar Rádió Karinthy Színpadja. Szegedország játéka — ism. 23.10: Sporthíradó. 23.20—0.14: A dzsessz világa.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Szimfonikus zene. 10.20: „Hogy szolgálhassak én neked...” Trubadúr költők versei. 10.56. Shirley Verrett operaáriákat énekel. 11.15. Új lemezeinkből. 12.05: Romantikus zene. 13.00: Hallgassuk újra! 14.00: Magyar művészek operafelvételeiből. 14.41: A Délnémet Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye felvétellel. 16.05: Kompakt-lemezeinkből. 17.00: Opera-művészlemez. 17.40: Új kamarazenei felvételeinkből. 18.30: In limba materna. A Magyar Rádió román nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekaráról Lehel György vezényli. 19.44: Csang Gjan-Ji operaáriákat énekel. 20.26: A Conventus

Ezt hallhatják, ezt láthatják

szeptember 25 – október 1-ig

Hungaricus hangversenye a Pesti Vigadóban. 21.46: Napjaink zenéje. 23.04: Rádiójáték-Szín. A népzézer.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Rádióegyetem. 9.30: Hölgyválasz. 10.00: Hírek. 10.10: Kommentár nélkül. 10.40: Könyvszemle. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Autórádió. 12.40: Hobby. 12.50: Párizsi magyar figyelő. 13.00: A mai nap és műsorismertetés. 13.30: A politikai gondolkodás története. 13.40: Tallózás magyar folyóiratokban. 13.50: Mérlegen. 14.00: Hírek. 14.10: Kommentár nélkül. 14.40: Könyvszemle. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Rádióegyetem. 16.30: Hölgyválasz. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: A politikai gondolkodás története. 18.50: Mérlegen. 19.00: Hírek. 19.10: Szerkesztők fóruma. 19.40: Figyelő. 20.00: Hírek. 20.40: Kelet-európai szemle. 20.50: Keresni és találni. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A mai nap késő esti kiadása. 22.30: Hölgyválasz. 23.00: Hírek. 23.10: Szerkesztők fóruma. 23.40: Figyelő. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Kelet-európai szemle. 0.35: Keresni és találni. 0.45: Műsorzárás.

TV1

7.50: Tévétna nyugdíjasoknak. 7.55: Kerek egy nap. NDK tévéfilm-sorozat. 8.55: Képujság. 9.00: Az Országházról jelentjük. 17.05: Hírek. 17.10: Pannon Krónika. 17.20: Vijesti — Hírek szerbhorvát nyelven. 17.30: Hármast csatorta. 18.15: Négy nap tévéműsora. 18.20: Bébi és társai. Angol ismeretterjesztő rövidfilm. 18.55: Reklám. 19.05: Esti mese. 19.15: Lotósorsolás. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A nevünk: Vizin együttes — népzene. 20.15: Lengyel Menyhért: Tihamér. Tévéjáték. 21.15: Reklám. 21.20: Az Országházról jelentjük... 21.50: Ökölvívó Világbajnokság. 22.30: Híradó 3. 22.45—23.00: Tévétkör — Dr. Szecskó Tamás jegyzete.

TV2

17.00: Képujság. 17.15: TV2. Benne: Reklám — Időjárás — Riportok — Zene. 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 19.00: Hyppolit a lakáj (1931). Magyar film — ism. 20.13: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Nézőpont. A Művészeti Főszerkesztőség

műsora. 22.00: Telesport. Kb. 22.50: TV2 Napzárta.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tévénaplár. 8.25: Hírek. 8.30: Szmogok. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — Nézzék! 14.50: Rádás. 16.30: Magyar Híradó. 16.50: Tévénapló I. 17.10: Sorozat gyerekeknek. 17.40: Számok és betűk. 18.25: Guldenburgék. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tévénapló II. 19.53: Sport. 20.00: Panoráma. 21.05: Vetélkedő. 22.05: Tévénapló III. 22.25: Hírek. 22.30: Rádás. 0.30: Hírek. 0.35: Műsorismertetés.

2. műsor: 16.40: Műsorismertetés. 16.45: Tévénaplár. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Dalmáciai körzeti program. 18.45: A nap műsora. 19.30: Tévénapló. 20.00: Szórakoztató műsor. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: A mű alkotói és... 21.25: Shakespeare: Machbet. 22.55: Műsorismertetés.

PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Sokszemkört az egészségről — ism. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.05: Népdalok, néptáncok. 11.39: Zsebrádió-színház. Időfaktor. 12.45: Külpolitikai könyvespolc. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Nemzetiségeink életéből. 14.35: Történelmi indulók. 15.00: Magyar írás. A Rádió irodalmi hetilapja. 15.49: „Költők által épül csak maradó”. Hölderlin versei — ism. 16.00: Tizenhat óra — Hírmagazin. 16.15: Hangoló. Zenei magazin gyerekeknek. 17.05: Kényszerházasságok és önkéntes válások. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk — az irodalomról. 18.20: Levelekre röviden. 19.15: Sportvilág. 19.40: Balázs Árpád népdalkórusaiból. 19.50: Gong. 20.00: TEH. 20.30: Örökzöld dallamok. 21.00: Kilátó. 21.45: „Hajszálgyökerek”. Szent Mihály napja. 22.00: Hírvilág. 22.30: PAF-műsor. 23.00: Barangolás régi hanglemezek között. 23.33: Orosz Júlia operafelvételeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben: Julio Iglesias. 9.05: A fiatalúr megnősül. Nagy Lajos regénye — ism. 10.05: Klasszikus operettekből. 11.05: Mit tizen a rádió? — ism. 11.45: Bilicsi Tivadar énekel. 12.10: Nóták. 12.53: Édes anyanyelvünk — ism. 13.05: Pophullám. 14.00—16.55: Péntektől péntekig. 17.05: Kölyökrádió. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Garázs. 19.35: Fiataloknak! 21.05: Tip-top parádé a London Boys felvételeiből. 21.30: Világablak. 22.00: Budapesti Művészeti Hetek. Háy Gyula: Három nehéz nap. 23.10:

Sporthíradó. 23.20—0.14. Póttarisznaya.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének énekkara énekel. 9.42: Zászkaliczky Tamás orgonahangversenye a Mátyás-templomban. 10.30: Vallások világhíradója — ism. 11.00: Századunk zenéjéből. 12.05: Kamarazene. 13.00: Hallgassuk újra! 14.00: Felejthetetlen arcok az Operaházból. 14.29: Zenekari muzsika. 15.40: A Magyar Rézfúvóegyüttes felvételeiből. 16.05: Nemeskürty István: Daliás idők. Könyvszemle — ism. 16.15. Olasz kamaramuzsika. 16.37: Massanet: Werther. 17.54: Ilyés Gyula verse. 18.03: Az operaközvetítés folytatása. 19.05: Orosz szerzők műveiből. 19.59: Új kompakt lemezeinkből. 20.55: Alfons Kontarsky és Alois Kontarsky négykezes zongorafelvételeiből. 21.25: Verdi: Requiem. 22.55: Nemzetközi Rézfúvós Kamarazenei Fesztivál — Barcs. 23.35: A Rádió Kísérleti Stúdiójának műhelyéből. Hét emelet. Dino Buzzati novellája.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: A hallgató a szó. 9.40: Történelmünk útja. 10.00: Hírek. 10.10: Szerkesztők fóruma. 10.40: Figyelő. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Rádióegyetem. 12.30: Hölgyválasz. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: Tallózás magyar folyóiratokban. 13.40: Kelet-európai szemle. 13.50: Keresni és találni. 14.00: Hírek. 14.10: Szerkesztők fóruma. 14.40: Figyelő. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: A hallgató a szó. 16.40: A politikai gondolkodás története. 16.50: Nyugati levél. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: Kelet-európai szemle. 18.50: Keresni és találni. 19.00: Hírek. 19.10: Világ-gazdasági magazin. 19.40: Tiszta forrás. 20.00: Hírek. 20.40: Magyar politikai magazin. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.30: Tiszta forrás. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: A hallgató a szó. 23.00: Hírek. 23.10: Világ-gazdasági magazin. 23.40: Tiszta forrás. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Magyar politikai magazin. 0.45: Műsorzárás.

TV1

7.50: Tévétna. 7.55: Pintér József: „Egy óra múlva itt vagyok...” — ism. 8.55: Képujság. 9.00: Az Országházról jelentjük... 16.55: Hírek. 17.00—19.00: Péntek délután. 17.00: Évgyűrűk. Kb. 17.30: Téka. Közhasz-

nú információk. Kb. 17.40: Közlekedésről mindenkinek. 17.55: Reklám. Kb. 18.00: Ablak. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.15: Reklám. 20.20: Teleferre. 21.30: Reklám. 21.35: A hónap versei. 21.55: Parabola. 22.25: Ritmikus Sportgimnasztikai Világbajnokság. 23.15: Híradó 3.

TV2

17.00: Képujság. 17.15: TV2. Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene. 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 19.00: A halott asszony visszatér. Francia bűnügyi film — ism. 20.39: TV2. 20.45. „Ki viszi át a szerelmet?” Dr. Czeizel Endre előadása. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Hárman egy témáról. 22.15: Latinovits Zoltán filmszerepeiből: Keresztelő. Kb. 23.35: TV2 Napzárta.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tévénaplár. 8.25: Hírek. 8.30: Saram, baram. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.45: Elmulasztották — Nézzék! 15.15: Rádás program. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tévénapló I. 17.35: Sorozat gyerekeknek. 18.05: Számok és betűk. 18.45: Rajzfilmek. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tévénapló II. 19.53: Sport. 20.00: A tizenkettő megbélyegzett. 21.00: Szórakoztató műsor. 21.30: Tévénapló II. 21.50: Interjú. 22.50: Hírek. 22.55: Rádás. 01.25: Hírek. 01.30: Műsorismertetés.

2. műsor: 16.40: Műsorismertetés. 16.45: Tévénaplár. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Rijekai körzeti program. 18.45: Kritikus pont. 19.15: Tudományos könyvkiállítás. 19.30: Tévénapló. 20.00: A hét műsora. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Parlamenti krónika. 21.15: Egy szerző, egy film. 21.35: Garrett és Billy Kid film. 23.05: Műsorismertetés.

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Családi tükrök. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából! 12.30: Világkosár. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekeljük együtt! 14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül. 15.00: A világlíra gyöngyszemei. Paaavo Haavikko. 15.10: Új Zenei Ujság. *Középhullámon*: 16.00: 168 óra. *URH-sávon*: 15.54— Kb. 16.50: Körkapcsolásos bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 17.30: A szülőföld muzsikája. *Középhullámon*: 18.45: Szemle. 19.15: A Kínai Népköztársaság nemzeti ünnepén. 20.43: Országok, tájak népzeneje. Kína. *URH-sávon*: 18.45: Körkapcsolásos bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 19.50—20.43: Hangszerszólók. 20.50: Lemezek közt válogatva. 21.45: „Hajszálgyökerek”. 22.10:

Ezt hallhatják, ezt láthatják

szeptember 25 – október 1-ig

Sporthíradó. 22.25: Vlagyimir Krajnyev zongorahangversenye. 23.50: A Special EFX dzsesszegyüttes játszik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.08: Népszerű muzsika — világhírű előadók. 8.40: Öt kontinens hét napja. 9.05: Rádiószínház. Négyesben. 9.45: A „Coctail” c. film slágereiből. 10.00: Ha még nem tudná... 10.30: Szimfonikus dallamok. 11.05: „Gyengéd emlék”. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Daráló. Folytatásos ifjúsági történet. 13.35: Hangok és visszhangok. 14.00—16.55: Magukat ajánljuk. 14.00. Hallotta? Bányai Gábor műsora. 14.45: Névforduló. Vágó István játéka. 15.05: Barát József portré. 15.50: Adamis Anna. 17.05: Gyöngy Pál szerzeményeiből. 17.30: 75 éve született Gellért Endre. 18.30: Slágerlista. 19.05. Nótacsokor. 20.01: Koncz Zsuzsa és a Fonográf együttes 1973 és 1984 között készült felvételei. 20.05: A kolorádóbogár. Rákossy Gergely regényének rádióváltozata. 21.31: A Rádió Dalszínháza. Az új Lady. 22.45. David Sanborn dzsesszegyüttese játszik. 23.15—0.14: Akit érdekel. A mikrofonnál: Horváth Ádám.

BARTÓK RÁDIÓ

8.19: Történelmi orgonák — Svédország. 9.00: Emlékezetes előadások a Magyar Állami Operaházban — Verdi: Machbeth. 10.00. Hangfelvételek felsőfokon. 11.14: Kamarazene. 12.05: Operarészletek. 13.00. Kívánságműsor szombaton. 14.00: Balassa Sándor műveiből. 14.41: Holnap közvetítjük. 14.57: Két Kodály-kórusmű Ady versekre. 15.05: Lemezbörze helyett. A Led Zeppelin koncertjének felvételeiből. 16.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Kb. 17.05. Régi fúvószene. 17.22: Purcell: A vihar. 18.25: Nagypám, Richard Wagner és dédapám, Liszt Ferenc. 19.05: Mindennapi irodalmunk. 19.35: Kapcsoljuk a Fővárosi Tanács Dísztermét. Kb. 20.25: Shelley: A száműzöttek Paradicsomában — ism. Kb. 20.46: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.15: Ciprusi költők versei — ism. Kb. 21.30: Országok, tájak népzeneje. Ciprus. Kb. 21.43: Szimfonikus táncok. 22.25: Havannai emberünk. Graham Green regénye. 23.33: Operaegyüttesek.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

7.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarzatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: A munka világa. 8.35: A hallgatók fóruma. 8.55: Napi kalendárium. 9.00: Hírek. 9.10: Zenés üzenetek. 10.00: Hírek. 10.10: Világ gazdasági magazin. 10.40: Tiszta forrás. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó — hírek. 12.10: Zenés üzenetek. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.20: A hallgatók fóruma. 13.40: Magyar politikai magazin. 14.00: Hírek. 14.10: Világ gazdasági magazin.

14.40: Tiszta forrás. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni randevú. 16.00: Hírek. 16.10: A hallgatók fóruma. 16.30: Gondolatforgató. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Csillagok és sávok. 17.45: Nemzetközi hetilapszemle. 18.00: Hírek. 18.10: Magyar- és világhíradó. 18.40: Magyar politikai magazin. 19.00: Hírek. 19.10: Hazai napló. 19.40: Egy hét Kelet-Európában. 19.50: Hétvégi levél. 20.00: Hírek. 20.10: Magyar- és világhíradó. 20.40: Irodalmi program. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Csillagok és sávok. 21.45: Nemzetközi hetilapszemle. 22.00: Hírek. 22.10: Sport. 22.20: Nyugati levél. 22.30: Nyitott szemmel. 22.40: Nyugati folyóiratszemle. 23.00: Hírek. 23.10: Hazai napló. 23.40: Egy hét Kelet-Európában. 23.50: Hétvégi levél. 24.00: Hírek. 0.02: Nemzetközi hetilapszemle. 0.17: Csillagok és sávok. 0.52: Műsorzárás.

TV1

9.00: Képzés. 9.05: Tévétorna gyerekeknek. 9.10: Hangvilla. 9.40: En is voltam gyerek. 10.15: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. 10.40: A korona ékköve. Angol filmsorozat. 11.35: Vyhonky. Szlovák nyelvű magazinműsor. 12.05: Képzés. 14.40: Képzés. 14.45: Ajándék a mentősöknek. 16.15: Mozgó képek. 16.30: Betűreklám. 16.35: Videovilág. 17.15: Reklám. 17.25: FTC — Ú. Dózsa bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 19.15: Esti mese. 19.25: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Vers mindenkinek. 20.10: Szeszélyes évszakok. 21.20: Reklám. 21.25: Roxinpadon a Gerendás Péter-társaság. 22.15: Ritmikus Sportgimnasztikai Világbajnokság. 23.45: Híradó 3.

TV2

14.00: Képzés. 14.15: TV2. 14.45: A Rally Európa Bajnokság. 15.00: Szép hangok özőne. Angol filmsor. 16.29: TV2. 16.35: Utkereső. 17.00: TV2. 17.15: Telesport. 17.25: Melyiket a három közül? 17.55: TV2. 18.25: Gyerekeknek. 18.49: TV2. 19.00: Az időtényező. Angol film. 19.51: TV2. 20.00: Rockstúdió. 20.40: TV2. 21.00. Híradó 2. 21.20. TV2. 21.30: Bongó. 22.15. Tethely. Kb. 23.30: TV2 Napzártá.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.40: Műsorismertetés. 8.45: Hírek. 8.50: Tévénaptár. 9.00: Oktatóprogramok. 10.30: Elmulasztották — Nézzék! 13.00: Családi magazin. 14.30: Gyerekfilm. 16.00: Hét tévénap. 16.45: Tévénapló. 17.00: Népzene. 17.30: Drámai sorozat. 18.30: Dok. film. 19.15: Időjárás, hírek. 19.30: Tévénapló II. 20.05: Sport. 20.15: Számok és betűk. 21.15: Dangerous affection. 23.00: Tévénapló III. Hírek. 23.20: Rádás. 01.05: Hírek. 01.55: Műsorismertetés.

2. műsor: 7.20: Műsorismertetés. 7.25: Tévénaptár. 7.30: Tudományos

ismeretterjesztő sorozat. 10.00: A csend világa. 13.00: Jugoszlávia, jó napot! 14.55: Rádás. 16.00: Színházi közvetítés. 17.00: Ökölvívó vb. (Finálé). 22.30: Hírek. 22.35: Sport. 22.55: Európai kulturális magazin. 23.40: Műsorismertetés

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Énekszóval, muzsikával. 9.00: Helyettem írták. 10.05: Örökzöld dallamok. 10.54: Édes anyanyelvünk. 11.00. Gondolat-jel. 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. 12.45: Áldozat. 12.55: Radioton korongok. 13.20: Az élő népdal. 13.30: Szonda. 14.10: Művészlemez. 15.05: Budapesti Művészeti Hetek. 16.10: Évfordulók nyomában. 17.00: Jelenidőben. 17.30: Dallal, táncal a világ körül. 18.40: „Magyar színház a két világháború között”. 20.43: Filmzene. 20.53: Országok, tájak népzeneje. Kína. 21.06: Dal a selyemszárlól. 21.21: Puccini: Manon Lescaut.

PETŐFI RÁDIÓ

7.05: Az evangélikus egyház felőrája. 7.35: Vasárnapi orgonamuzsika. 8.05: Budapesti Művészeti Hetek. 8.44: A Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa énekel. 9.05: Rip van Winkle. 9.35: Szivárvány — a várakozásról. 11.10: Vasárnapi koktél. 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Mikrofon-próba. 14.00: Többet ésszel. 15.05: Táskarádió. 16.00—21.00: Poptarisznya. 21.05: A kolorádóbogár. 21.35: Társalgó. 22.30: Könnyűzenei stúdióink új felvételeiből. 23.10: Sport-hírek. 23.15—0.14: Kapcsoljuk a 8-as stúdiót.

BARTÓK RÁDIÓ

8.13: Komolyzenei kívánságműsor. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galériát. 12.30: Tézene a Magyar Nemzeti Galéria előtt. 13.00: Zenei műsor. 14.00: Produkciós műsor. 15.00: Varsói népzenei rádióhíd. 16.05: Senki többet? Harmadszor. 18.00: Kapcsoljuk az Almássy téri Szabadidőközpontot. 19.05: Zenei fórum. 20.00: Európa hangversenytermeiből. 22.00: Egy rádiós naplójából. Ó-Budán. 23.00: Táncházi találkozó az Almássy térről.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

7.00: Hírek. 7.05: Földközélen. 7.35: Nemzetközi hetilapszemle. 7.50: Műsorismertetés. 7.55: Napi kalendárium. 8.00: Hírek. 8.05: Gondolatok vasárnapra. 8.10: Hazai napló. 8.40: Egy hét Kelet-Európában. 8.50: Hétvégi levél. 9.00: Hírek. 9.05: Napi kalendárium. 9.10: Protestáns világ. 9.40: Irodalmi műsor. 10.00: Hírek. 10.05: A munka világa. 10.30: Gondolatforgató. 11.00: Hírek. 11.05: Élő egyház. 11.55: Napi kalendárium. 12.00: Déli harangszó — hírek. 12.10: Földközélen. 12.40: Nyugati folyói-

ratszemle. 13.00: Hírek. 13.10: Zenés üzenetek. 14.00: Hírek. 14.05: Gondolatok vasárnapra. 14.10: Egy hét Kelet-Európában. 14.20: A politikai gondolkodás története. 14.30: Gondolatforgató. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni randevú. 16.00: Hírek. 16.05: A munka világa. 16.30: Zene. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Múlt idő, jelen idő. 18.00: Hírek. 18.10: Magyar- és világhíradó. 18.40: Hobby. 18.50: Párizsi magyar figyelő. 19.00: Hírek. 19.10: Protestáns világ. 19.40: Történelmünk útja. 20.00: Hírek. 20.10: Magyar- és világhíradó. 20.40: Nyitott szemmel. 20.50: Nyugati levél. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Élő egyház. 22.00: Hírek. 22.10: Sport. 22.20: Hétvégi levél. 22.30: Gondolatforgató. 23.00: Hírek. 23.10: A hallgatók fóruma. 23.30: Hazai napló. 24.00: Hírek. 0.02: Múlt idő, jelen idő. 0.52: Műsorzárás.

TV1

9.10: Családi torna. 9.15: Kéménymesék. 9.40: Aprónép. 10.05. Nem ér a nevem, káposzta a fejem! 10.40: Mitu ház. 10.55: Nemzetközi kerékpáros verseny. 12.10: Képzés. 14.05: Betűreklám. 14.10: Forma I. Spanyol Nagydíj. Kb. 16.15: RTV Közönségszolgálat. Kb. 16.20: Képzés. 16.25: A Kínai Népköztársaság nemzeti ünnepén. 16.55: Bella Ciao. 17.20: Reklám. 17.25: Legyen szerencsénk! 18.10: Reklám. 18.15: Delta. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19.00: A HÉT. 20.00: Híradó. 20.15: Budapesti Művészeti Hetek. 21.30: Reklám. 21.35: Telesport. 23.40: Képzés.

TV2

9.00—12.00: Tévemagiszter. 14.00: Képzés. 14.15: TV2. 15.00: A Forsyte Saga. 15.50. TV2. 16.00: Szinbád nyolcadik utazása. 16.43: TV2. 16.50: Álljunk meg egy szóra! 17.00: TV2. 18.25: Gyerekeknek! 18.47: TV2. 19.00: Salambo. 20.43: TV2. 21.00: Az ügyefogyott. Francia film. Kb. 22.45: TV2 Napzártá.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.00: Barázdák. 9.15: Műsorismertetés. 9.20: Hírek. 9.30: Vasárnap délelőti. 11.00: Mezőgazdasági mozaik. 12.00: Oktatóműsor. 13.00: Louis Messonier tanító. Film. 13.50: Napirenden kívüli találkozás. 16.30: Útleíró műsor. 17.05: Játékfilm. 18.45: Ferdy. Rajzfilm. 19.10: Tévéfortuna. 19.27: Műsorismertetés. 19.30: Tévénapló. 20.00: Játék határok nélkül. 21.35: Tévénapló. 21.55: A Sátán fényében. Film. 23.25: Pluszműsor. 0.25: Hírek. 01.30: Műsorismertetés.

2. műsor: 7.20: Műsorismertetés. 7.25: Hírek. 7.30: Pluszműsor. 10.00: Ma a holnapért: Az eltöröltek visszatérése. 13.00: Sport. 19.27: Műsorismertetés. 19.30: Tévénapló. 20.00: Tudományos ismeretterjesztő sorozat. 20.45: Tegnap, ma, holnap. 21.00: Modern világköltészet. 21.35: Sportszemle. 22.20: Műsorismertetés.

Rádió, televízió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Ez aktuális. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.05: Citeraszó. 11.25: A Szabó család. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Külpolitikai műsor. 14.35: Operettnyitányok. 15.00: Szóroló szóra. Zenés irodalmi magazin. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Nagy muzsikuskok — kis történetek. 16.45: Labirintus. Zenei rejtvények fiataloknak. 17.00: Mi közünk hozzá. Fodor Csilla riportja. 17.30: Beszéljessünk zenéről. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.15: Lottósorsolás! 19.23: Sportvilág. 19.40: Régi magyar táncok kéziratot gyűjteményekből. 19.50: Újraolvasva. Szép Ernő: Jázminok illata. 20.00: A magyar dráma ünnepe. Uri muri. Móricz Zsigmond drámájának rádióváltozata. 21.30: Lajtha László népdalfeldolgozásából. 22.00: Hírvilág. 22.30: Ismeretterjesztő műsor. 23.00: Zenekari muzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben. 9.05: Idősebbek hullámhossza. 10.05: „Hajszálgyökerek” 10.20: Operasláger. 10.50: Peres, poros iratok. 11.05: Nyugdíjasoknak. 11.25: Gramofonsztárok. 12.10: Hallgató-nóták. 13.05: Nostalgiahullám. 14.00: Lelátó. 14.30: Égető Eszter utcájának festője. 15.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. 15.20: „Ahogy mi zenélünk” Fiatal előadók műsorából. 15.50: Az élő népdal. 16.00: Játék tízezer forintért. 17.05: A mi utcánk. 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Jut eszünkbe... 19.30: A Poptarisznya daljaiból. 20.20: „Kerek istenfája, szép tizenkét ága...” Az évkör népszokásai Mátétól Orsolyáig. 21.12: Koncz Zsuzsa és a Fonográf együttes 1973 és 1984 között készült felvételei. 22.00: A Kattogó Kabaré különkiadása. 23.10: Sporthíradó. 23.20—0.14: Gilbert Beaud, az ABBA együttes és Domenico Modugno felvételeiből.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Új lemezeinkből. 10.20: Rádiószínház. 10.43: A Lipcsei Rádió Fúvószenekarának felvételeiből. 11.05: Beethoven kamarazenejéből. 12.05: Kodály daljátékaiból. 13.00: Hallgassuk újra! 14.00: Mahler — Cooke: X. szimfónia. 15.24: Barokk muzsika fúvós hangszerekkel. 16.05: Faust. Részletek Gounod operájából. 17.10: Zene korabeli hangszereken. 18.01: Gitárduók felvételeiből. 18.30: A Magyar Rádió román nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: Rádióhangversenyekről. Várnai Péter műsora. 19.35: Nemzetközi Bach Akadémia. 20.20: Külföldi tudósoké

a szó. kb. 20.35: Fekete kő. Áprily Lajos versei. kb. 20.40: A hangversenyközvetítés folytatása. kb. 21.20: Zenekari operaszínek. 21.50: Napjaink zenéje. 23.08: A három hűséges királylány. Balázs Béla meséje rádióra alkalmazva.

TV1

9.00: Képűjság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Az emberi test. 9.35: Kerek egy nap. 10.30: Mozgató. 10.40: Képűjság. 16.05: Hírek. 16.10: Pannón Krónika. 16.20: Hírek szerbhorvát nyelven. 16.25: Hármasszatorna. 17.15: A filmrendező halálai. 18.15: Szép magyar dal. 18.20: Négy nap tévéműsora. 18.25: Bébi és társai. 18.55: Reklám. 19.00: Esti mese. 19.10: Lottósorsolás. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Szomszédok. 20.35: Reklám. 20.40: Fórum a gazdaságról. 21.50: Képes nóták kívánságműsora. 22.20: Súlyemelő Világbajnokság. 22.50: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. 17.45: Torpedó. 18.00: Telesport! 18.25: Gyerekeknek! 18.49: TV2. 19.00: Szabó Pál: Isten malmi. 20.31: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Nézőpont. 22.00: Vámpírok Havannában. Kb. 23.05: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. 11.30: Sky-krónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. 13.55: Közkórház. 14.50: Változó világ. 15.45: Szeretni. 16.15: Fiatal orvosok. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás-jelentés. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás-jelentés. 7.39: Üzleti hírek. 8.00:

Időjárás-jelentés. 8.02: Egyveleg. 15.30: Európa rockja. 16.30: Forró drót. 18.30: Nino Firetto zenés műsora. 19.30: The Lloyd Bridges Show. 20.00: King Kong. 21.50: Világhíradó. 22.00: Filmklub: Szömörce. 23.40: Európai kitekintő. 00.10: Hírek, időjárás-jelentés, majd Egyveleg.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: Jelenidő. 17.10: Esély a daloknak. 17.30: Konyhatatok. 18.00: Számok és betűk. 18.30: Pihenőidő. 19.00: Teleturisztika. 19.30: Hírek, időjárás-jelentés. 19.40: Csillag papiros. 20.00: Magazin. 21.00: Észak—Dél. 21.30: Európai hírek. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Hiányjelek. Bernard Pivot irodalmi magazinja. 23.45: Óceánia. Kulturális műsor. 0.15: Frankofon földrészek. 0.45: Műsorzárás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: TV-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: Szmogossok. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.45: Elmulasztották — nézzék! 15.15: Rádás program — éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.15: TV-napló I. 17.35: Gyermekműsor. 18.05: Számok és betűk — vetélkedő. 18.25: Guldenburgék. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták részére. 19.18: Rajzfilm. 19.30: TV-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Politikai magazin. 21.05: Vetélkedő. 22.05: TV-napló III. 22.25: Hírek külföldi turisták részére. 22.30: Rádás program — éjszakai műsor. 0.30: Hírek. 0.35: A pénteki műsor ismertetése.

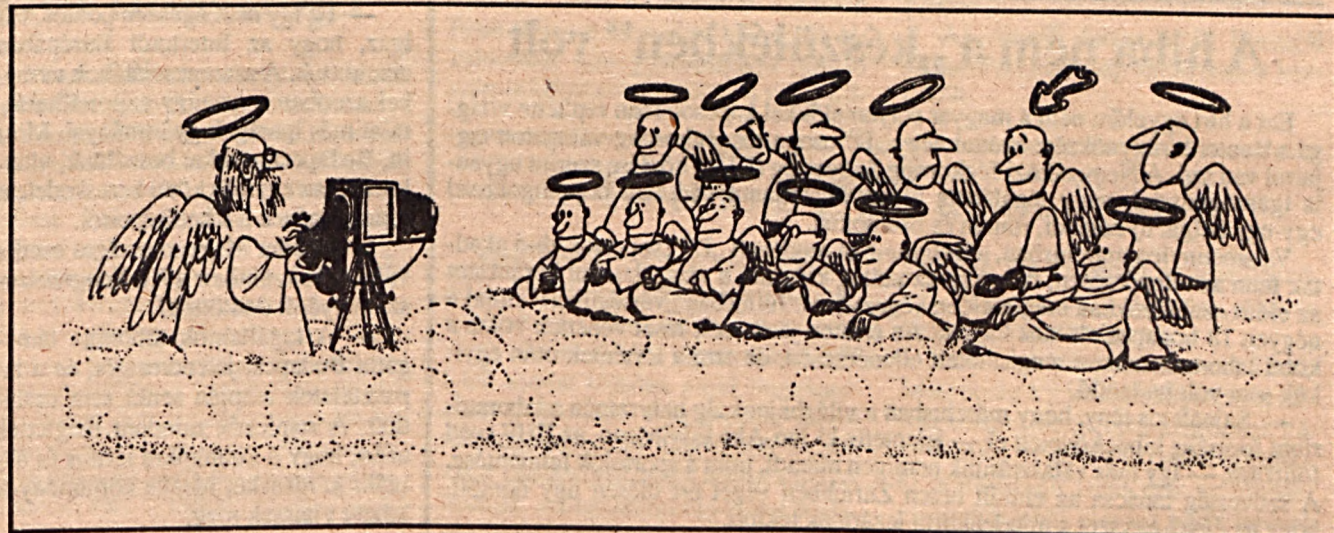
2. műsor: 16.40: Műsorismertetés. 16.45: TV-naptár. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Dalmáciai körzeti program. 18.45: A nap műsora.

Szabad Európa Rádió csütörtöki műsor

6.00: Kezdődik a nap: hírek, hír-magyarzatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Rádióegyetem. 9.30: Hölgyválasz. 10.00: Hírek. 10.10: Kommentár nélkül. 10.40: Könyvszemle. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Autórádió. 12.40: Hobby. 12.50: Párizsi magyar figyelő. 13.00: A mai nap és műsorismertetés. 13.30: A politikai gondolkodás története. 13.40: Tallózás magyar folyóiratokban. 13.50: Mérlegen. 14.00: Hírek. 14.10: Kommentár nélkül. 14.40: Könyvszemle. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Rádióegyetem. 16.30: Hölgyválasz. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: A politikai gondolkodás története. 18.50: Mérlegen. 19.00: Hírek. 19.10: Szerkesztők fóruma. 19.40: Figyelő. 20.00: Hírek. 20.40: Kelet-európai szemle. 20.50: Keresni és találni. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A mai nap késő esti kiadása. 22.30: Hölgyválasz. 23.00: Szerkesztők fóruma. 23.40: Figyelő. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Kelet-európai szemle. 0.35: Keresni és találni. 0.45: Műsorzárás.

19.30: TV-napló. 20.00: Szórakoztató program. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Olvasmányok. 21.25: Nagyvásári TV-Iroda. 21.40: Shakespeare a TV-ben: A windsori víg nők. 23.10: Bled: Nemzetközi golfverseny — riportműsor. 23.30: A pénteki műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

Mi van a kosárban?

A szocialista importban bíznak a csapatok

Több labdajátékhoz hasonlóan e héten kosárlabdában is megkezdődnek az NB I. küzdelmei. A válogatottak kudarcai után talán minden korábbinál jobban a hazai vetélkedés felé fordul a nézők figyelmé. Paradox módon ugyanis minél gyengébbek a sportág nemzetközi eredményei, annál nagyobb tömegben mennek ki a szurkolók a mérkőzésekre. Fokozottan áll ez a férfiakra, egy-két vidéki városban, valamint Csepelen alkalmanként 2000–4000 fanatikus rajongó is összegyűlik, különösen a rájátszás rangadóira.

Apropó, rájátszás. Idén módosul a férfi bajnokság lebonyolítási rendje, tudniillik a felsőház létszáma tízről tizenkettőre nő, a rájátszásba pedig nem hat, hanem nyolc csapat kerül be. Tehát a szövetség vezetőinek szándéka szerint fokozódnak az izgalmak — az más kérdés, hogy a létszámemelkedés szintje bizonyosan a színvonal csökkenésével, „felhígulással” jár majd együtt.

Csepel: Együtt maradt az elmúlt bajnokság legegységesebb, legrutinósabb együttese — igaz, mindenki egy évvel idősebb lett, s a kezdőtömbben így már nincs is harminc évesnél fiatalabb kosaras. Viszont Liptay István edző csapatát most már Skala mellett még egy volt válogatott csehszlovák kiválóság, Petr Vojtech erősíti.

Oroszlány: Ugyancsak változatlan az összetétel, a lengyel trió — Szluzalek mester, továbbá Szczubial és Weglorz — mögött már a magyarok is sokkal jobbakként tavalnyi ilyenkor.

Bp. Honvéd: Tóth Attila és Boros eltávozott Szolnokra, illetve a TF-re, viszont megvásárolták Krasovecra a MAFC-tól. Az egyetemisták nem akarták kiadni az Egyesült Államokat is megjárt kitűnőségüket, de mivel a klub részéről nem teljesítették a szerződés egyes pontjait, a szövetség „erőszakkal” átigazolta Krasovecra. Új fiú még az izlandi Thomas Thomasson, aki a TF-en fog majd tanulni. Mindenesetre az új edzőnek, Lukács Sándornak még csapatot kell formálni a sok jó játékosból. Ami a legörvendetesebb: a napokban átadták a 12 milliós költséggel átalakított, 2500 nézőt befogadó Dózsa György úti csarnokot, amely az ország legerősebb kosárlabda-létesítménye!

A piros-fehérekhez került még Reizer Csepelről, Borok a Tungramból. A piros-fehérek a most következő bajnokságban már nem elégedhetnek meg csupán a dobogós helyezéssel — a tavalyi bajnok Csepelhez, vagy az ezüstérmes Oroszlányhoz hasonlóan megpályázzák a dobogó legfelső fokát.

A nagy ígéretnek számító Tungram az idén már szeretne megfelelni a vele kapcsolatos várakozásnak. A megszo- kott húzóemberek mellé ők is igazoltak egy külföldit: Szakáll Miklós Szabadkáról, a jugoszláv B ligából érkezett az újpestiekhez. De az ő játékosuk a soproni Dobrovics is. Hiába no, a „Tungi” nagyon éhes már a sikerre.

A tavalyi bajnok ZTE újfent szeretne előtérbe kerülni. A zalai gárda is együtt maradt. Igaz, centerposzton máig sem sikerült megtalálni Szűcs utódját, de nagy reményekkel tekintenek a most kezdődő bajnokság elé. Egyrészt azért, mert van egy kiváló idegenlégiósuk Mindaugas személyében Litvániából, aki az előzetes hírek szerint olyan irányító, hogy 30 pontra is képes. Másrészt pedig azért, mert a Gellér-időszak óta más stílust, más játékot próbál játszani a csapat, ami az idei évre már — remélik — az eredményességben is kamatozik.

Az átalakulóban lévő, két évvel ezelőtti bajnok, Körmend amerikai játékoskal erősített. Az idén valószínűleg már a dobogós helyezésekre is beléshat.

A MAFC-nál és Bajánál eltávozott egy-egy meghatározó kulcsembert, Krasovec, illetve Kovács személyében. Őket valószínűleg nem tudják pótolni. Bár, a kék-sárgáknál (Baja) visszatért Likár, aki a centerposzton rendbe teheti a gondokat. Nem lesz könnyű mindkét gárdának a legjobb nyolc közé kerülni.

Már csak azért sem, mert a három újonc (Sopron, Szolnok, Paks) már tavaly megmutatta oroszlánkörmeit. Most pedig szovjet, lengyel idegenlégiósokkal tovább erősödtek. Ismerve a rendkívül fanatikus szolnoki közönséget, a tisztaligeti csarnokban a menő A csoportos gárdáknak is melegük lesz. Mindenképpen az Atomermű SE csarnokában is, hiszen a két egykori csepeli muskétás Morgen és Tamai

mellett figyelni kell a Kecskemétről érkező két lengyelre, Pyszniakra és Sztankiewiczre.

Cifra nyomorúság

A vidéki városokban már nagy áhítattal várják, hogy a játékezők feldobják a labdát és kezdődhet a játék. Nagyszerű érzés, hogy a nemzetközi eredménytelenség ellenére ekkora az érdeklődés a felső-, és az alsóház mérkőzéseiről. Ma már jóval ezer fölött van a férfi mérkőzések átlag nézőszáma, de vannak olyan vidéki városok, ahol rendszeresen 2–3 ezer néző látogat ki kedvenc csapata mérkőzéseire. Ebben óriási szerepe van a „szocialista importnak”, a külföldi játékosok immár tömeges érkezésének. Két-három évvel ezelőtt még a felsőházban alig akadt külföldi, de most már csak két olyan csapat van (Baja, MAFC), amely ezzel „dicsekedhet”. A csapatoknak egyszerűen nincs kit felhoz-

niuk az utánpótlásból, ugyanakkor versenyben kell maradniuk, tavalyi önmagukhoz képest előre kell lépniük, mert ezt várja a szponzor, aki áldoz a kosárlabdára. A közönség pedig show-ra vágyik a pénzéért, amit a nálunk a többé-kevésbé már levezető külföldiektől kap meg.

Persze az lenne az igazi, ha a nálunk játszó külföldiekből nem csak a közönség, hanem a szakma is profitálna. Ha a külföldi játékosoknak a meccsen túl is hasznukat vennék a klubok. Ha az a folyamat országszerte elindulna, ahogy Oroszlányban. A lengyel tréner, Thomas Szluzalek nem csak csapatot épít, hanem új szemléletet, új típusú kosárlabda magvait is elhinti. Ha szigorúan szakmai szempontokat, a kosárlabda jövőjét vesszük figyelembe, akkor nem elsősorban a külföldi játékosokra, hanem külföldi trénerre in- váziójára lenne szükség. Akik képesek lennének edzői fronton felkavarni az állóvizet, akik új divatot diktálnának, modern kosárlabdát oktatnának.

De élek a gyanúperrel — mivel óhatatlanul fejezetet követelne ez a módszer — még jó ideig ez csak kézenfekvő lehetőség marad.

Intertotó napok

Európától tanul Amerika

Harmadik napja tanácskozik a fővárosban a XI. Intertotó kongresszus, amelyre 46 tagállamból csaknem 600 vendég érkezett. A Budapesti Kongresszusi Központban szerdán reggel dr. Tisza László, az Országos Takarékpénztár vezérigazgatója tartott rövid, szakmai jellegű előadást, majd további felszólalások következtek.

Az egyórás szünetben az MTI munkatársa Lothar Lammerstól, az Intertotó elnökétől kért tájékoztatást az eddigi munkáról és az eredményekről.

— Ennek a tanácskozásnak már csak a résztvevők köre miatt is nagy jelentőséget tulajdonítunk — mondta Lothar Lammer. — Sokan jöttek például a tengerentúlról és olyan országokból, ahol a szerencsejátékokat eddig nem abban a formában tartották kézben és működtették, amint azt Európában megszoktuk.

Ezek szerint a nemzetközi totó-lotó szervezet, az Intertotó eddig inkább csak az öreg kontinensen tett szert nagyobb befolyásra.

— Ez így nem egészen pontos, bár igaz, hogy az Intertotót Európában alapítottuk. A szerencsejátékok termékei azonban ugyanúgy exportálhatók, mint más iparágak gyártmányai. Most itt, Budapesten sokat beszélünk, vitatkozunk az egymás közötti kereskedelem fejlesztésének a lehetőségeiről.

Miért pont Magyarországra esett a választásuk, amikor a XI. kongresszus színhelyéről döntöttek?

— A tagállamok többsége támogatta Budapest jelentkezését, és a tapasztalatok alapján senki sem csalódott. A rendezők mindent megtettek azért, hogy a számunkra fontos és aktuális kérdéseket ideális körülmények között vitassuk meg.

Három cég képviselői a sport totóról

Budapest néhány napra valóban a totó, a szerencsejátékok világgözpontja lett. A kongresszusi központban a héten kerekerek forognak, mintákat mutatnak be sorsjegyekből, valamennyi jelentősebb cég katalógusokkal készült az eseményre. Íme, néhány résztvevő:

Jean-Claude Tillon, a francia totó-lotó vállalatától: „Nálunk manapság, akár csak önként, már csupán a labdarúgással foglalkozik a sportfogadási iparág. A többi sportág kisebb tömeget vonz, és bár korábban a rögbivel és a kerékpárral kísérleteztünk, végül a futball mellett döntöttünk. Ez viszont nálunk újdonság, és ezért is érdekes számunkra az Intertotó kongresszus, mivel itt sok tapasztalattal gazdagodhatunk”.

Alan Lymon, a kanadai GTECH menedzsere: „Kanadában és az Egyesült Államokban az a fajta sportfogadás, amit Európában régóta meghonosítottak, egyelőre ismeretlen. A tengerentúlon inkább a lottó népszerű, de azt hiszem, az itt hallottakat mi is hasznosítani fogjuk. Ezért nem véletlen, hogy számos amerikai cég képviselője eljött Budapestre”.

Luciano Bianchi, az olasz UTIS totócég elnöke: „Mi megkezdjük a felkészülést a jövő év nagy eseményére, a labdarúgó világbajnoki döntőre. Több meglepetést tervezünk, de ezekről persze még nem számolhatok be. Odahaza számunkra legfőképp a „fekete-totó” okozott és okoz gondot, de abban biztos vagyok, hogy az illegális üzletelők a Mondiale idején szüneteltetni fogják tevékenységüket”.

A hiba nem a „készülékben” volt

Ezt a hírt egyelőre nem a magyar súlyemelővel kapcsolatban repítette világra a Reuter hírügynökség: ezúttal négy „D” csoportos jégkorong-válogatott tagjairól van szó. A Nemzetközi Jégkorong Szövetség (IIHF) közlése szerint ugyanis igazságtalanul, vagy legalábbis bizonyíthatatlanul vádoltak doppingolással egy-egy belga, új-zélandi, román és brit hokist.

Valamennyien márciusban, a Belgiumban rendezett „D” csoportos vb-n akadtak fenn az ellenőrzésen, de amint az utólag kiderült, a vizsgálatokat korántsem az előírt szabályoknak megfelelően végezték el. Júliusban „vétségükért” mind a négyen 18 hónapos eltiltást kaptak. Az érintett játékosok részt vehettek volna a kölni laboratóriumban megismételt ellenőrzésen, de erre a történet után egyikük sem volt hajlandó.

— Sajnálatos tény, hogy márciusban a világbajnokság helyszínén a laboratórium formális hibát követett el — jelentette ki Jan-Ake Edvinsson, az IIHF svéd főtitkára. — Így más választásunk nemigen maradt, mint a sportolók felmentése. A szövetség tanácsa az elmúlt héten Zürichben véget ért ülésén úgy döntött, hogy az ügyet egyszer s mindenkorra lezártak tekintik.

Már Budapest és Szekszárd a súlyemelő kalendáriuma

Befutottak a „nehézfiúk”

Meglehetősen kalandos, bár igen csak gyorsan felejtendő utazást követően érkezett meg Athénba, a súlyemelő vb-Eb városába a magyar súlyemelő második csoportja, amely csupa „nehézfiúból” áll. A kvartett — Buda Attila (90 kg), Bökfő János (100), Kertész Zoltán (110), Oláh Imre (plusz 110) — kedden éjjel toppant be a görög fővárosba, enyhén szólva fáradtan. Enerváltságukat az a sajátos tény magyarázza, hogy Budapestre előbb Bukarestbe repültek. Ki tudja, miért éppen ezt a légi útvonalat találták ki számukra? Tény: teljes nyolc órát töltöttek el a román főváros légikikötőjének vendégszeretét élvezve. Amellett, hogy e harmadnapnyi tartózkodás alatt egyáltalán nem hagyhatták el a bukaresti tranzitvátót, még ételt, italt sem kaptak... Talán a román utazási felelősök összetévesztették őket a minden falattól féltett tornászlányokkal, akik ráadásul szeretik a helyhez kötöttséget is?

Mindenesetre Athénba érkezvén — éjjeli óra ide vagy oda — hatalmas lakmározásba kezdett a négy erős legény, akik közül elsőként Buda Attila, a Bp. Honvéd versenyzője lép a súlyemelő dobogóra csüörtökön este. A versenypogramot illetően ennyi volt a magyar vonatkozású esemény, mielőtt szerdán a 82,5 kg-ban a piros-fehér-zöld színek képviselője nélkül megkezdődtek volna a küzdelmek a kategória világ- és Európa-bajnoki helyezéseiért. A nemzetközi szövetség (IWF) jóvoltából azért más formában még „előbukkant” Magyarország. Összeállították ugyanis az IWF 1990-es versenynaptárát, amelyben szép számmal szerepelnek magyar városok is. Természetesen mindenekelőtt Budapest, ahol a jövő évben, napra pontosan november 10. és 18. között bonyolítják majd le a 60. férfi világbajnokságot. A főváros az Ergonett Kupáért (május 4-5.) kiírt nemzetközi viadal okán is helyet kapott a kalendáriumban, míg ezúttal első ízben helyezték át a világnaptárba a nemzetközi eseményáradatból a szekszárdiak

nagy rendezvényét, a Húsos Kupát (augusztus 16-19.), amelyet összekötöttek az Ifjúsági Barátság Versennyel, vagyis a szocialista országok legtehetősebb fiataljainak a vetélkedőjével.

A naptáregyeztetésnél természetesen sokkal jobban izgató kérdésként az foglalkoztatta a glyfadaí sportcsarnokban lévőket, hogy mi van a disszidált, szebb kifejezéssel élve, a csapatát elhagyó és az athéni török követségre távozott két szovjettel, a friss világbajnok Hafiz Szulejmanovval és gyűrő-edzőjével, Vitalij Sztabrovval. Nos, az azerbajdzsán nemzetiségű és törökül tökéletesen beszélő Szulejmanov már nyilatkozott is a diplomáciai külképviseleten nyugati újságíróknak, elmondva, hogy egy éve fontolgatták lépésüket. Itt, Athénban érezték úgy, hogy eljött a cselekvés, vagyis a be nem jelentett távozás ideje. Ankarából annyi visszajelzés jutott el a sajtóhoz, hogy Szulejmanov és Sztabrov egész biztos, hogy megkapja a menedékjogot. A szükszavú szovjetek az őket kérdező újságíróknak leginkább arról beszélnek, hogy Szulejmanovot és a Bulgária helyett új hazának korábban szintén Törökországot választó Naim Szulejmanoglut igencsak sokat látják együtt a múltban...

Ami a vb és Eb ötödik versenynapjának történéseit illeti: abban a súlycsoportban gyülekeztek a résztvevők, összesen 25-en, amelyet nem is olyan régen még Barsi László neve fémjelzett. A diósgyőriek világbajnoka azonban ezúttal nem indult. Távollétében a bolgárok, a szovjetek és a keletnémetek csaptak össze az éremszerzés reményében. Szakításban bolgár siker született:

82,5 kg: szakítás világbajnok:

- Kiril Kunev (Bulgária) 172,5 kg
- 2. Ingo Steinhöfel (NDK) 170
- 3. Szergej Li (Szovjetunió) 170

Európa-bajnok:

- Kunev 172,5 kg
- 2. Steinhöfel 170
- 3. Li 170

Samaranch tokiói missziója

A XXIV. nyári olimpiai játékok megnyitójának egyéves évfordulóján Szöulban járt, onnan pedig kedden este Tokióba érkezett Juan Antonio Samaranch, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke. Az olimpiai mozgalom vezetője missziót teljesít Japánban: azért kereste fel Toshiki Kaifu miniszterelnököt és a kabinet több tagját, hogy segítségüket, támogatásukat kérje a jövő szeptemberben esedékes tokiói NOB-ülés sikeres megrendezéséhez. Mint ismeretes, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjai 1990 őszén többek között azért mennek Japánba, hogy szavazással eldöntsék az 1996. évi „arany-olimpia” sorsát, Atlanta, Torontó, Melbourne, Manchester, Athén és Belgrád közül kiválasszák a rendezőt.

Samaranch elnök Tokióban jártakor adókedvezményt is kért annak a japán cégnek, amelyet a közeljövőben a Lausanne-i új olimpiai múzeum felépítésével bíznak meg. Az olimpiai mozgalom új fellegvárát 1992-ben szeretnék átadni, kivitelezésére 30 millió dollárt szánnak. Kéréssel fordultak a japán házigazdák is a NOB elnökéhez: kifejezték azt a reményüket, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjai támogatják majd az 1998. évi téli olimpiai játékokra pályázó Nagano kandidatúráját. Az említett város—180 km-re esik Tokiótól—tavaly sikerrel rendezte meg a sí világbajnokság versenyét.

Erős csak tévénezője a moszkvai vébének

Valaki hiányzik a... ringből

Zajlik a moszkvai ökölvívó világbajnokság. A magyar csapat csonka, mert a paksiak válogatottságát az edzőtábor megtagadása miatt felfüggesztették. Az atomváros kiváló ringlegényei — jobb híján — otthon, a tévéből követik a fejleményeket.

— Nem bántatók meg, hogy kollektíven így döntöttek, és itthon készültek?

— Alapvetően nem. Bár, edzés közben azért — kár lenne tagadni —, átvillant az agyamon, hogy mégiscsak jó lenne ott lenni. Elvégre ezért szenved nap mint nap az ember. De meg kellett lépniük, amit léptünk. Két okból is. Először, mert a legutóbbi edzőtábor komolytalanságával már a korábbiakat is messze felülmúlta. Kezdem azzal, hogy sem a Papp Laci, sem a Szánthó nem volt ott, lötyögésnek, ugra-bugrának meg nincs értelme. Másodszor már az év elején eldöntött tény volt, hogy a mi Atom Kupánk lesz a világbajnokság főpróbája, s erre természetesen rangos mezőnyt verbuvált össze a Paksi SE. Ezt teljesen semmibe vették. Ezek után még menjünk el egy olyan edzőtábornak nevezett akármibe, ami — figyelembe véve az otthoni körülményeket — csak árt-hat?!

— A háttérben zajló fejlemények egy időközben kialakult Paks-magyar ökölvívó-válogatott ellentétet sejtettek...

— Van ilyen, de nem a Papp Laciék és a paksi klub között, hanem a szövetség egyes emberei és köztünk. Most sem a válogatott irányítói függesztettek föl bennünket, hanem ők. Nagyon nehéz volt ugyanis belénk kötni. Most itt volt az első alkalom, amivel éltek is. Tudom, döntésünk nem volt minden szempontból helyes, mert a válogatott érdeke a klubok fölött áll, de ezzel ki akarjuk kényszeríteni a párbeszédet köztünk, paksiak és a szövetség között. Mégpedig olyat, amely az esélyegyenlőség alapján jön létre és a mi véleményünknek is súlya van. Ennek eredményeként már nem lesz gond a felkészüléssel, és ott leszek a legközelebbi világbajnokságon.

— Hranek helyettesít a félnehézsúlyban. Mi a véleményed a sorsolásról?

— Jó, mint általában a többieké, van esélye legalább arra, hogy két mérkőzésen túljusson.

Akkor Erősnek, az athéni EB-ezüstérmesnek mennyivel több lenne az esélye a jó szereplésre, az éremszerzésre. Hiszen ő Hraneknél sokszorosan jobb. Ennyire jól állunk, hogy tekintélyek érvényesítésével csak úgy egy Erősről lemondunk? Közel sem hiszem.

Bálint Gy.

A McLaren már világbajnok

A McLaren csapat a hátralevő eredményektől függetlenül már megnyerte az idei Forma 1-es autós gyorsasági világbajnokság márkák közötti versenyt. Az élvonalas McLaren 122 pontot, míg a második helyezett Williams 52-öt gyűjtött az eddig megrendezett 12 vb-futamon, s mivel ebben az esztendőben az üldöző sem szerezhette 60 pontnál többet, eldőlt az egyik világbajnoki cím sorsa.

Nem úgy a másiké, hiszen a pilóták közötti versengésben a hétvégi Portugál Nagydíj előtt a 71 ponttal élen álló francia Alain Prost (McLaren) csak húsz ponttal vezet a nagy rivális brazil Ayrton Senna (McLaren) előtt. A kétszeres világbajnok előnye nem behozhatóan, mert ellenfelével szemben Prost ebben a szezonban már egyik alkalommal sem gyarapíthatja pontjai számát kilenccel. Ennek az a magyarár-

zata, hogy versenyzőnként csak a legjobb 11 eredményt veszik figyelembe a végső sorrend megállapításánál, s a Ferrarinhoz tartó francia sportoló, aki háromszor is megnyerte a portugáliai világbajnoki versenyt, ebben az évben már tizenegy alkalommal végzett a legjobb hat között. Méghozzá négyszer volt győztes, ötször második helyezett, egyszer-ször pedig negyedik, illetve ötödik. Tehát csak akkor kap pontot, ha legalább a negyedik helyen fut be, s akkor is cserébe le kell adnia az ötödik helyért járó két pontját. Mindent figyelembe véve Prost legfeljebb 19 pontot, ugyanakkor a világbajnoki címvédő Senna akár 36-ot is elkönyvelhet a hátralevő négy erőpróban...

Az estorili futam, a 9. Portugál Grand Prix vasárnap 15.30 órakor kezdődik.

Kereki a ZTE kispadján

Szerdától nem Rónai István vezeti a ZTE NB II-es labdarúgócsapatának edzéseit, a szakvezető 3 hét szabadságot vett ki. Az ok: együttesének NB I-ből történt kiesése, majd Nagykanizsán és Komlón elszenvedett súlyos veresége alaposan megviselte. Éppen ezért felajánlotta, hogy átadja a helyét másnak. Az egerszegi egyesület labdarúgó-szakosztályának vezetősége

azonban azt javasolta a vezetőedzőnek, hogy egyelőre pihenjen, s utána térjenek vissza az ügyre.

Rónai ezt elfogadta, a klub illetékesei pedig a jelenlegi pályaedzőt, Kereki Zoltánt bízták meg az edzések irányításával. A ZTE legközelebbi bajnoki mérkőzésén tehát már az egykori válogatott védő ül majd a kék-fehérek kispadján.

Köszöntjük

Máté

nevű olvasóinkat.

Máté a héber Mattitjau név latin Mathias formájából származik. Jelentése: Jahve ajándéka. Szent Máté apostol és evangélista. A bibliai történet szerint Jézus egy reggel megállt a fiatal vámos Lévi asztalánál. Lévi zavartan tekintett fel a Mesterre és megkérdezte:

— Uram parancsolsz valamit, talán pénzt váltani?

— Igen, parancsolok. Jöjj, kövess engem! Ajándékozd oda életedet az Istennek. Légy az én tanítványom.

Lévi szó nélkül felállt az asztal mellől, összecsomagolt és Jézus nyomába szegődött.

Máté apostol lett belőle.

A Nap kél: 6.29 óraker
nyugszik: 18.46 óraker

A Hold kél: 22.01 óraker
nyugszik: 14.23 óraker

Jazz teaház
és klub Pécssett

Péntekenként 18–21-ig kellemes szórakozást ígér a pécsi ifjúsági házban a jazz teaház és klub. A programokat vendégszólísták, valamint hangszerezen játszó amatőrök előadásai színesítik. A Bagi Dániel által vezetett klubban lehetőség van egyedi jazzfelvételek bemutatására is.

— Három napon keresztül (szeptember 21-én, 23-án és 25-én) örmény gyerekeket fogad a tamási úttörőház. Ezidő alatt sportrendezvényeken, manuális foglalkozásokon mérhetik össze tudásukat a vendéglátó gyerekek és örmény társaik. Záróprogramként hétfőn délután disco várja valamennyi gyereket az úttörőházban.

— 1989. szeptember 22-én 18 órai kezdettel Hőgyészen, a művelődési házban dr. Furman Imre, az MDF elnökségi tagja tart előadást és vitaestet „Szellemséggpolitika” címmel. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

A gyógyszer is mérgező, ha nincs

A mostani mennyiség dupláját, napi 24 ezer üveg Béres-cseppet állít elő október közepétől a Herbária, hogy ki tudja elégíteni a megnövekedett igényeket.

Nem számítottak a televízióban bemutatott Kósa Ferenc Az utolsó szó jogán című filmje tömegpszichózis-hatására. Számoltak ugyan a forgalom átmeneti növekedésével, azonban ilyen arányú érdeklődés felülmúlta képzeletüket. Tolnai üzemiük tizenkét

esztendeje gyártja a cseppeket, évente átlag másfélmillió üveggel. Ez a mennyiség az eddigiekben elegendő volt.

A cseppek ugyanazzal az eljárással készülnek, mint kezdetben. A minőséget a Tolna Megyei Élelmiszervizsgáló Intézet ellenőrzi. A szerkémiai megbízhatósága kifogástalan.

A cseppek gyógyhatását részletező úgynevezett sárga füzetéről szólva elmondta, hogy az valóban hiánycikk. A füzet utánrendelése megtörtént.

Szülinapi tehénlepeny

A kimeríthetetlen amerikai vállalkozói szellem legújabb gyöngyszeméről tudósít a kaliforniai Sacramento Bee című lap: 17 kemény dollárért egy doboz puha tehénlepenyét küldhetünk haragosunknak...

Az ötlet egy hollywoodi színésztől származik, aki így emlékezett meg barátságátalan rendezőjéről. A művész azóta sem kap szerepet, viszont szépen gazdagodik: az ötlet alapján alapított cége százával indítja útjára izléses, masnival díszített karton tortás-dobozokban a szállítmányokat, rajta a választható felirattal: „Rád gondolok”, avagy „Boldog születésnapot!”. A kedves ajándék mibenlétét a címzett csak a felbontás után ismeri meg.

A szekszárdi Babits Mihály
Művelődési Központban

Cs. Kiss Ernő
fafaragó népi iparművész

munkáiból nyílik kiállítás 1989. szeptember 23-án délelőtt fél 10 óraker, a művelődési központ kiállítótermében.

Megnyitja:

Péterfy László szobrászművész.
Közreműködik: O. Szabó István színművész.

Megtekinthető október 8-ig, napon-ta 10–18 óráig.

Folytatódik a napos, meleg idő

Folytatódik a túlnyomóan napos, meleg idő. Éjszaka sokfelé párássá válik a levegő, helyenként köd képződik. Az északi, északnyugati szél néha megélénkül. A legmagasabb nappali hőmérséklet általában 23 és 28 fok között alakul.

Keretek között

Kitüntetés

Főnökét addig dicsérte,
míg beérte e dics érte!

Fundamentalista

Évben negyvenért
elvetélt elvet élt!

A Szekszárdi Szüret eseménynaptára

21-én	12 óra Ökörleves tálalása
17 óra Kiállítás megnyitása	13 óra Borárverés
19 óra Liszt Ferenc-émlékhangverseny	15.30 óra Néptáncfesztivál—II. Versenyprogram
22-én	16 óra Borászvirtus eredményhirdetése
10 óra Bortermelő és -kereskedők tanácskozása	17 óra Kemény Sára és Strack Orsolya, a Felsőnáni Bukovinai Székely Kórus, Kapos zenekar, Pireus zenekar műsora
11 óra Ökörsütés — ünnepélyes tűzgyújtás	20 óra Fesztivál gála
12 óra Ökörleves tálalása	20 óra Szüreti bál
14 és 16 óra Történelmi borvidék bemutatása	24-én
14 óra Borudvar megnyitása	8 óra Ökörleves tálalása
16 óra Termékbemutató megnyitása	9 óra A Néptáncfesztivál szakmai tanácskozása
18 a Holló és a Szélkerék együttes, valamint a Bátaszéki Székely Kórus műsora	10 óra Fesztiválzenekarok borudvari fellépése
23 óra Ünnepélyes sültlocsolás	10 és 12 óra Történelmi borvidék bemutatása
23-án	11 óra Tézene
8 óra Népművészeti vásár megnyitása	15.30—17 óra Szüreti felvonulás
8 óra Vendégfogadó kert megnyitása	14 órától Gyülekezés
9.30 óra Cs. Kiss Ernő kiállításának megnyitása	16 óra Borrendek fogadása
10 óra Ökörsütés—A szakács első dicsérete	16.30—16.50 Menetek áthaladása a Garay téren
10 óra Szélkerék együttes műsora a borudvarban	17 óra Közös tánc a Prométheusz parkban
10 óra Borászvirtus programja	a Néptáncfesztivál eredményhirdetése
10., 12., 14., 16 óra Történelmi borvidék bemutatása	17.30 óra Szüreti gála
10.30 óra A Néptáncfesztivál megnyitása — I. Versenyprogram	18 óra Kemény Sára és Strack Orsolya, Pörbölyi Asszonykórus és a Holló együttes műsora
10.30 óra Borverseny értékelése—díjátadás	20 óra Borudvar zárása
11 óra Tézene	

Máté-Gazos Máté napja

Vetésre nem alkalmas Máté napja, de egész hete sem, mert polyvász lesz a gabona, ha ezen a héten kerül a földbe. A Muravidéken ezért nevezik ezt a hetet „pelvánhétnak”. A Bánában viszont éppen Máté napján vetik a búzát. A Máté napi szép, tiszta időből pedig jó bortermésre lehet következtetni.

Nemzetközi rovarbörze

A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Növényvédelmi Intézetének Rovartani Tanszéke, valamint a Magyar Rovartani Társaság az egyetem K-épületében (Budapest, XI. Villányi út 35.) 1989. szeptember 24-én (vasárnap) délelőtt nemzetközi rovarbörzét rendez.

Nyitás 9 óraker, asztalfoglalás 8 órától.

A belépőjegy ára 20 Ft, asztalár folyóméterenként 100 Ft (a Magyar Rovartani Társaság tagjainak 50 Ft).

Parkolási lehetőség az egyetem területén van.

Felhívjuk a résztvevők szíves figyelmét az érvényben lévő hazai és nemzetközi természetvédelmi törvények betartására.

KÉE Rovartani Tanszéke
Magyar Rovartani Társaság

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

hat napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

Megrendelő neve: .....

Címe: .....

Megjelenés napja: .....

Hirdetés szövege: .....

Dátum Lap- és Könyvkiadó ajánlata!

V. Horváth Mária:

Vadászszakmány — nemcsak vadászoknak

— *Politika és vadászat? — Vadászkerölcs és vadászkerölcstelenség? — Volt-e helyenként jog- és törvénytörés? — Kik vadásztak? — Mire és hogyan? — Kik nem vadásztak? — Hatalom és sport? — Természetvédelmi horror? — Kor-körkép és kór-körkép —*

Persze, sok-sok feddhetetlen vadással találkozhatnak.

A Dátum című szabadelvű napilap olvasói már megismerkedhettek a sorozattal.

A szeptember végén megjelenő könyv még közzé nem tett riportokat és véleményeket is tartalmaz.

Postai utánvétellel küldjük megrendelőinknek.

Ára: 58,— Ft

Megrendelhető:

Dátum Lap- és Könyvkiadó,
7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

APRÓHIRDETÉS

Tizenhét éves kereskedelmi és vendéglátóipari gyakorlattal rendelkező, érettségizett férfi üzletkötői állást vállal. Ajánlatokat „Saját gépkocsi” jellegére a Dátum szerkesztőségébe kér.

Szekszárdon háromszobás összkomfortos lakás hosszabb időre kiadó októberi költözéssel. Érdeklődni (74) 11-489-es telefonon.

1500-as Lada megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: 74/ 16-942 telefonon 17 óra után.

Trágyagilisza eladó 40 fillér/db. 200000 db. fölött 20% árengedmény. Tel: Mohács 1373 19—21 óráig.

96-basszusos Höpner tangóharmonika, kilenc váltós ugyanitt: IFA ISSAP szippantó teherautó, egy 115 éves páncéltörés Bécsi zongora újszerű állapotban eladó. Érdeklődni: 7815 Harkány, Kossuth u. 50.

Angol gyártmányú Leyland őnjáró lakógépkocsi (hálófülkés) mozgóbüfének kialakítva eladó. Cím: Tolna, Bartók B. u. 73.

Festmények gyűjteményből (Benedek, Barabás, Udvari is) eladók. „Jó befektetés 247106” jellegére a pécsi Sallai u-i hirdetőbe.

Kéthónapos kuvaszkölyök törzskönyvezett szülőktől kedvezményes áron eladók. Érdeklődni egész nap. Lábár Várdomb, Táncsics u. 14.

2x120m²-es befejezés előtt álló családi ház, 40 m²-es műhely ipari árammal, 250 négyzetgölgel telken sürgősen eladó. Érdeklődni: este 18 órától Vörös Károly Decs, Erdős Emil u. 10.

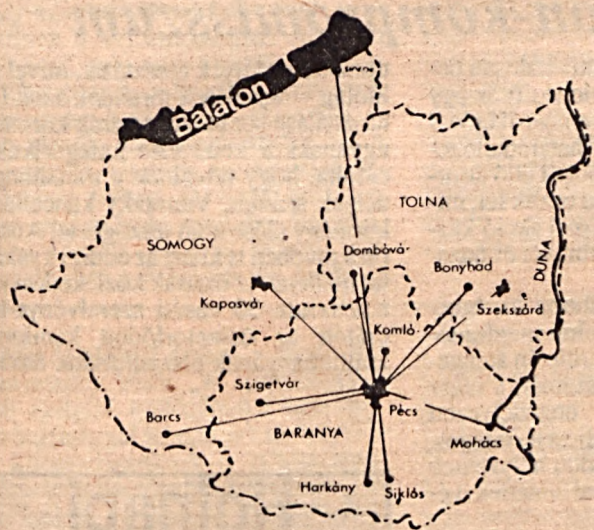
Törzskönyvezett Bearded Collie kiskutyák eladók. Szüts Lajosné. Sióagárd, Rákóczi u. 5.

Biogilisza eladó. OTP kölcsönrel, humusz visszavásárlással is. Zöld János Balatonfenyves Nimród ut. 47.

55 éves független nyugdíjas tanár szerető, megértő társat keres fiatalos megjelenésű, nem dohányzó fekete vagy barna hölgy személyében. „Igaz szeretet” jellegére a szerkesztőségbe.

Gerjen Kossuth u. 9. számú ikerházban különálló kettő és félszobás lakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni lehet Gerjen Kossuth u. 9. Pertesz József.

NOVOPRESS

A NOVOTRADE RT. — BARANYAKER LAPJA

Dolgozókat keres? Elfekvő árukészlete van?

Szolgáltatásait akarja reklámozni? Termékeit eladni?

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

Baranya, Somogy és Tolna megyében

MEGOLDJUK HIRDETÉSI, REKLÁMOZÁSI GONDJAIT.

Lapunk mérete A/4-es. Bővebb felvilágosítással szívesen állunk rendelkezésükre szerkesztőségünkben.

Pécs, Sallai u. 1. 7621.
Telefon: (72) 14-212, 32-325
Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.
Telefon: (74) 16-277
Telefax: (74) 15-275

M&M SZOFTVERHÁZ KFT

Az M&M Szoftverház Kft a közeljövőben megnyitja Szekszárdon számítástechnikai és híradástechnikai szaküzletét:

- Számítástechnikai gépek; kisgéptől — nagygépig
- Számítástechnikai segédanyagok, leprellők
- Szakkönyvek
- Telex, telefax, fénymásoló, telefonközpont
- Híradástechnikai cikkek
- Elektromos háztartási cikkek
- Szoftverkészítés — megrendelőink igénye szerint
- Szervizszolgáltatás
- Tanfolyamok szervezése, oktatási igény szerinti témában
- Bizományosi tevékenység
- Ingyenes szaktanácsadás

Várjuk kedves ügyfeleinket!

Cím: 7100 Szekszárd,
Beloianisz u. 1-3. V. emelet (Pártház)
Telefon: 74/12-122

TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztatjuk leendő közületi megrendelőinket, hogy lapunk hirdetési tarifái hétköznap:

1/16 oldal méretben	1875,— Ft.
1/8 oldal méretben	3750,— Ft.
1/4 oldal méretben	7500,— Ft.
1/2 oldal méretben	15.000,— Ft.
1/1 oldal méretben	30.000,— Ft.

melyek az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Szombaton a fenti tarifákat 50% felárral számlázzuk. Vállalási idő: postabontástól számított egy hét.

Címünk:

Dátum Lap- és Könyvkiadó 71000,
Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

DÁTUM

Honatyák, hon nem

Soha nem látott buzgósággal üléseznek a Parlament bizottságai, s úgy látszik, mindent elkövetnek azért, hogy a szeptemberi néhány napra ne mondhasa senki: itt az új züllésszak. Egykor békésen bóbiskoló, jobb sorsra érdemes munka hősei, (ritkábban áldozatai) szónokolnak most a jövőért, vagy legalább azért, amit annak hisznek. Akad, aki azt kéri, mérsékeljék 6-7 percere a hozzászólások idejét — ebbe szerintem még elért eredményeink méltatása is belefér —, mások azt indítványozzák, ne tegyék nevetségessé a képviselőket a módosítások módosításainak módosításával. (Nyilván ezt módosabb képviselő mondta.)

Mindezekon kívül annyi törvényjavaslat született, hogy a precedensjoghhoz szokott angol törvényhozó is megnyalhatja a tíz ujját, ha ugyan van még neki anynyi. Szó, ami szó, a kulisszák mögött derekasan izzadnak azok, akiket csak honatyáknak, hon meg nem azoknak szoktak mostanában elismerni, hiszen sokak szerint csak legálisak, de nem legitimek, ellenben vilójálisak és legfőképpen lojálisak. S melleleg, hosszú ideig — szerkezet nélkül is képesek voltak ellátni egy parlamenti szavazógépezet) szerepét.

Tulajdonképpen becsülöm az igyekezetüket, mert rájöttek arra, mennyi mindent kell tenni, sőt, néhányan még arra is, már mennyit kellett volna megtenni. Egy azonban bizonyos: amíg a jámbor magyar jogalkalmazó úgy olvassa a törvényt, hogy abban hol a rés, amelyen ő gond nélkül átfér, addig hiába javaslat, hiába törvény. Még ettől az Országgyűléstől függetlenül is...

Töttös Gábor

Az SZKP KB ülése

Új szövetség kellene?

Nem távolodott el az SZKP KB nemzetiségi kérdésekről kidolgozott állásfoglalása a korábbi nézetekről, megőrizte a régi nemzeti-állami felépítést — hangzott el több felszólaló beszédében kedden, az ülés első napján. Huszonegyen szóltak hozzá a nemzetiségi kérdések egyértelmű rendezését, a párt szerepének meghatározását sürgetve. Hiányolták Gorbacsov beszámolójából a szövetséges köztársaságok és a központi szervek viszonyának egyértelmű meghatározását, többek között igen általánosnak tartották.

A felszólalásokban reagáltak a párt egységét illető főtutkári beszámolóra: egyetértettek abban, hogy az SZKP nem térhet át a föderatív felépítésre, a demokratikus centralizmus elvét meg kell őrizni. Az ukrainai KB első titkára szerint új szövetségi szerződésre van szüksége a Szovjetunióknak, amelyben az 1922-éhez képest egyértelműbben fogalmaz a föderációt érintő kérdésekről. Az alkotmány módosítását is sürgették a jogokat és kötelezettségeket illető homályos megfogalmazások egyértelművé tételét javaslva. Felmerült, hogy minden nagyobb nemzeti közösség ügyeinek irányítására külön szervezet kell létrehozni, amely lehet a tanácsok mellett működő nemzeti tanács is. Szóba kerültek gazdasági kérdések és a nyelvhasználat problémája: javasolták, hogy az orosz nyelv a nemzetiségek közötti érintkezés hivatalos nyelvvé váljon.

Az Iszlám Dzsihad vállalta...

Repülőgép-katasztrófa

Szerdán a francia légierő egyik gépe megtalálta annak az utasszállítónak a roncsait, amely egy nappal korábban tűnt el. A DC-10-esre Niger sivatagos területén, a Csád-tó felől északra bukkantak rá. Kedden éjjel egy ismeretlen telefonáló az Iszlám Dzsihad nevű szélsőséges szervezet nevében magára vállalta a Brazzaville és Párizs között közlekedő óriásrepülőgép katasztrófáját. A gép roncsai rendkívül nagy területen szóródtak szét, ez alátámasztja, hogy valóban robbanás történt. A 171 utas többsége afrikai volt, közöttük a csádi tervezési miniszter. A fedélzeten tartózkodott több amerikai, francia, olasz és svájci állampolgár is. Nem tartják valószínűnek, hogy bárki is túlélte volna a katasztrófát.

Leoltják a LEMP-lámpát?

Rossz állapotban van a Lengyel Egyesült Munkáspárt, sőt széthullás fenyegeti — jelentette ki Mieczyslaw Rakowski első titkár a központi bizottság legutóbbi ülésén. A szerdán kiadott beszédében a pártvezető veszélyesnek minősítette a tagságot megülő pesszimizmust, igyekezett szembe szállni azokkal a sajtóban is olvasható vélekedésekkel, hogy a LEMP-nek nincs jövője, nincs programja. Maga is elismerte, hogy a pártban erős a „nincs értelme az egésznek” hangulat. A pártot reálisan fenyegeti a széthullás. Nem csak annak a veszélye, hogy különböző irányzatokra, frakciókra esik szét, hanem hogy több önálló pártra bomlik — mondta Rakowski. Hangsúlyozta, hogy ez az egész baloldalt gyöngytené, ezért határozottan sürgette, hogy a párt őrizze meg egységét a kongresszusig. Feltűnő módon Rakowski még mindig úgy beszélt az immár kormányon lévő egykori ellenzékéről, mintha még mindig kívül volna a hatalmon, a LEMP-ről meg úgy, mintha még mindig kormányzó párt lenne.

Paksi hulladék Püspökszilágyra

Sugárzó örömmel

A szóbeli megállapodás ellenére ismét szállítottak Paksról kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékot Püspökszilágyra — mondta el szerdán újságíróknak Valkai György, a Pest Megyei Tanács elnökhelyettese. Mint emlékeztet, néhány hete a Szociális és Egészségügyi Minisztériumban a Fővárosi KOJAL és a Pest Megyei Tanács képviselői abban egyeztek meg, hogy amíg a püspökszilágyi izotóptemető kezelési jogáról végleges döntés nem születik, a szállításokat felfüggesztik. Az ígéret ellenére hétfőn a telepre egy teherautónyi szállítmány érkezett, amit csak azért nem küldtek vissza, mert a szállításba jelenleg a Pest Megyei Tanácsnak nincs beleszólása. Az izotóptemető eredetileg azért létesült, hogy az egészségügyben és a kutatásoknál alkalmazott kis- és közepes intenzitású izotópoknak végleges tárolóhelyet adjon. Az ideépített 1.500 köbméter befogadóképességű tároló ezt a feladatot még sok-sok évig elláthatta volna, ha közben meg nem kezdődik a paksi atomerőmű kis- és közepes radioaktív hulladékainak ideszállít-

tása. A tárolásért a Paksi Atomerőmű Vállalat a Fővárosi KOJAL-nak fizetett.

A tároló az eredetileg tervezettnél gyorsabban kezdett megtelni, sőt egy újabb 1.500 köbméteres tároló építése is megkezdődött; a helyi lakosság és a Pest Megyei Tanács végleges hozzájárulása nélkül. A kezelői jogot egyébként annak idején a Fővárosi KOJAL az Országos Atomenergia Bizottságtól kapta meg, ezért a Pest Megyei Tanács most ennek módosítását, a kezelői jog átadását kéri az OAB-tól. Erről az OAB legközelebbi ülésén döntenek. Amíg ez megtörténik, a Pest Megyei Tanács ígéretet kapott arra, hogy a szállításokat felfüggesztik. Ezt hétfőn megszegték, de közölték, hogy leállították az újabb szállításokat. Valkai György azt is elmondotta, hogy Pest megye vezetői a történetek ellenére is bíznak egy ésszerű megoldás lehetőségében, s nem zárkoznak el attól a megoldástól sem, hogy a Paksi Atomerőmű Vállalat a helyi lakossággal bizonyos kompenzáció ellenében megállapodásra jusson.

Félmegoldás Varsóban

Szerdán elhagyta az NSZK varsói nagykövetségét az NSZK-ba áttelepülni szándékozó mintegy 120 keletnémet állampolgár egy csoportja. A nyugatnémet nagykövetségen biztosítékot kaptak arra, hogy nem toloncolják vissza őket az NDK-ba. Egyelőre nem tudni, pontosan hányan távoztak a nagykövetségről, de az NDK-állampolgároknak egy varsói egyházi épületben biztosítottak átmeneti szállást.

Az olasz—osztrák háború vége

Kamion-kompromisszum

Szerdán kora reggel hivatalosan befejeződött az olasz kamionsofőrök egy hete tartó blokádja a Brenner-hágónál fekvő olasz—osztrák határátelőkelyen. A több ezer kamionból álló úttorlasz azonban csak lassan oszlik fel, miután sok vezető a tiltakozó akció kezdetén sorsára hagyta járművét és hazautazott.

A konfliktust az váltotta ki, hogy Ausztria környezetvédelmi megfontolásból korlátozza a területén átengedett olasz teherautók számát, s olasz részről keveslik az engedélyezett mennyiséget. Nem teljesen világos, hogy a mostani kiéleződött helyzetnek milyen megállapodással vetettek véget.

Az APA osztrák hírügynökség jelentése szerint az olasz kormány és a szakszervezetek az Ausztrián áthaladó tranzitforgalom könnyítésére vonatkozó egyezségekre jutottak, és Carlo Bernini olasz közlekedési miniszter újabb engedélyek kiállítását helyezte kilátásba. Rómában ígéretet tettek arra is, hogy ezentúl szigorúbban ellenőrzik a

tranzitengedélyek elosztását, mivel állítólag visszaélések történtek azok felhasználása során. Az osztrák kormány ugyanakkor kedd este kategorikusan cáfolta, hogy növelnék a tranzitengedélyek számát. Vranitzky kancellár a kormány ülése után leszögezte: Ausztria a jövőben is kitart az eddigi gyakorlat mellett. Az osztrák közlekedési minisztérium 30 vasúti szerelvényt bocsátott az összetorlódt kamionok szállítmányának elszállítására. Ezek a

**Holnapi
számunkban
olvashatják,
hogyan
szerveződnek
a Zöldek
Magyarországon**

Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. magánkiadásban. Főszerkesztő: Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czako Sándor és dr. Töttös Gábor. Olvasószerkesztő: Kis Pál István. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs), dr. Vezényi Pál (Zürich), és Vigh József (Toronto). Munkatársak: Bálint György, Bayer Béla, Csik Rita, Gadó György, Gyórfy Árpád, Fejes Imre, Kapfinger András, Kapitány Krisztina, Kolozsi Béla, Lékó Sándor, M. Szabó Imre, Szűcs Imre, Szávai Géza, Pál Zsuzsa, Tamási János, dr. Tóth Edit, V. Horváth Mária, Veress Éva, Wágner Dezső. Felelős vezető és kiadó: dr. Károly István. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: (74) 16-277. Fax: (74) 15-275. Nyomja az Athenaeum Nyomda, Budapest, VII., Lenin krt. 7. Felelős vezető: Szlávik András vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest, XIII. ker. Lehel u. 10/A. 1900. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy hónapra 200,- Ft, negyed évre 600,- Ft, fél évre 1200,- Ft egy évre 2400,- Ft. Indexszám: B/PNL31/TO/1989. ISSN szám: 0864-9170.